

2014

Pedagógiai program

Dömsödi Széchenyi István
Általános Iskola

2344 Dömsöd
Széchenyi út 9.

Tartalom

Az iskola nevelési programja	4
1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	4
1.1 Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban.....	4
1.2 A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek.....	5
1.3 Fejlesztési területek- nevelési célok.....	6
1.4 Kiemelt kompetenciafejlesztési területek	9
1.5 Céljaink és feladataink a nevelés és oktatás folyamatában.....	9
1.6 Iskolánkban folyó nevelő-oktatómunka eszköz,- és eljárásrendszere	11
1.6.1 A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei.....	11
1.6.2 A tanítási-tanulási folyamatban hangsúlyozott módszereink.....	13
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	14
3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	17
4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása	23
5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok.....	25
6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	28
6.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai	29
6.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre.....	29
7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	30
7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	30
7.2 A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program	31
7.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése	33
7.4 A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása.....	35
7.5 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása.....	38
7.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek.....	40
8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvételi rendje.....	42
9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	43
9.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák	43
9.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák	44
10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata	45
11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	48
Az intézmény helyi tanterve	49
1. A választott kerettanterv megnevezése.....	49
1.1 A kerettantervek.....	49

2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei	54
3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	55
3.1 Feladataink az alsó tagozaton	55
3.2 Feladataink a felső tagozaton	56
4. A mindennapos testnevelés, testmozgás feladatainak megvalósítása	57
4.1 A mindennapos testnevelés megvalósítása Dömsödön	58
4.2 A mindennapos testnevelés megvalósítása a Tagiskolában	59
5. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai	60
6. Projektoktatás	60
7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	61
8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái	62
8.1 Az írásbeli beszámoltatás	62
8.2 A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapjai	64
8.3 Értékelési és mérési rendszerünk	66
9. Az otthoni a napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai	70
9.1 Általános elvek	70
9.2 A házi feladat adásának korlátai (mennyiségi, időbeli):	71
10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	72
11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek	74
12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei	74
12.1 Az iskola egészségnevelési elvei	74
12.2 Az iskola környezeti nevelési elvei	76
13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei	78
13.1 A magatartás értékelése	79
13.2 A szorgalomjegyek megállapítása	80
13.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei	81
14. Az iskolai büntetések formái	84

Az iskola nevelési programja

„A nemzeti köznevelési törvényben megfogalmazott célok elérése érdekében a Nemzeti alaptanterv a köznevelés feladatát alapvetően a nemzeti műveltség, a hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában, megőrzésében, az egyetemes kultúra közvetítésében, az erkölcsi érzék és a szellemi-érzelmi fogékonyság elmélyítésében jelöli meg.

Feladata továbbá a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése, az egyéni és a csoportos teljesítmény ösztönzése, a közjóra való törekvés megalapozása, a nemzeti közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése...A családdal együttműködve cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság a jó és a szép iránt, fejlessze a harmonikus személyiség kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi képességeket.” (NAT 2012)

1. A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1 Legfontosabb alapelveink nevelő-oktató munkánkban

- A gyermekek egész személyiségének, képességeinek fejlesztése álljon a középpontban.
- Minden gyermek kapja meg a lehetőséget ahhoz, hogy megtalálja azt, amiben tehetséges.
- A mindenki számára nélkülözhetetlen általános műveltségnek azokat a szilárd alapjait sajátíttassuk el tanulóinkkal, amelyekre biztonságosan építhetik további tanulmányaikat, és mutassunk utat ahhoz, hogyan bővítsék önállóan ismereteiket felhasználva a könyvek, tankönyvek és a kommunikációs eszközök lehetőségeit.
- Széleskörű tevékenységkínálattal minél több területen képezzük diákjainkat, megadva lehetőségét a későbbi, érett korban történő pályaválasztásnak.
- Differenciált fejlesztéssel az esélyegyenlőség megteremtésére való törekvés, különös tekintettel a kiemelt figyelmet igénylő tanulókra.
- Az együttneveléshez megfelelő tanulási környezet kialakítása.
- Tanulási motiváció fejlesztése, fenntartása az élethosszig tartó tanulás igényének megalapozása céljából.
- Nagy figyelmet fordítunk az emberiség jövőjét meghatározó közös problémákra.

- Hangsúlyozzuk a Földet, az emberiséget, környezetünket, az egyes közösségeket és az egyes embereket fenyegető veszélyek csökkentésének fontosságát, az egyén és a társadalmak lehetőségeit, feladatait a problémák megoldásában.
- Pedagógiai tevékenységünk során figyelembe vesszük, hogy a Tagintézménynek – a közös alapelvek szem előtt tartása mellett – eltérő hagyományai és igényei is vannak, amelyek a mindenkori éves munkatervekben jelennek meg.

Dömsödön:

- A gyermek (szülő) igényeire épített, a helyi sajátosságokat, reális lehetőségeket figyelembe nevelő-oktató munkát végzünk.
- Az egyéni bánásmód alapján a tehetséges tanulók képességeinek minél magasabb szintű kibontakoztatására, ugyanakkor a fejlesztésre szoruló tanulók felzárkóztatása törekszünk.

Apajon:

- A családok jelentős része nehéz szociális helyzetű, emiatt a szülők az egész napos elfoglaltságot biztosító iskolát igénylik, mely lehetővé teszi az esélyegyenlőség megvalósulását, ugyanakkor változatos tartalmú foglalkozásaival segíti a tehetséggondozást.

1.2 A nevelőtestület által közvetítendő legfontosabb értékek

- A társadalmi beilleszkedés segítése a közösségi életre való felkészítéssel, toleranciával, empátiával, kölcsönös segítségnyújtással.
- A tehetséggondozás, a bármilyen irányú tehetség keresésével és elismerésével.
- A hátrányok csökkentése szociális, kulturális téren és a tudás tekintetében egyaránt.
- A másság elfogadása és értékelése.
- A testileg és erkölcsileg egészséges életvitel.
- A korszerű ismeretek, felfogások, összefüggések átadása, megismertetése, magyarázata.
- A tapasztalati ismeretszerzés, mint az újszülött kortól tartó tanulás legfontosabb módszerének központba helyezése.
- A kreatív és problémamegoldó gondolkodás és magatartás fejlesztése.
- A nemzeti kultúra közvetítése minden nemzetiséghez tartozó gyermek számára, valamint egymás kultúráinak megismertetése.
- A természeti kultúra, környezettudatos viselkedés.

- Hagyományőrzés.
- Értékeink mindig irányokat határoznak meg; nem zárt érték közvetítést jelentenek. Hangsúlyozzuk, hogy amennyiben bármely értékünket zártan értelmeznénk, nem valósíthatnánk meg az önálló véleményalkotás képességének fejlesztését.
- Tudatosítani kell gyermekeinkben, hogy önállóan kialakított értékrendszerükkel a társadalomban úgy éljenek, hogy közben ne zavarják mások autonómiáját, személyiségi jogait.

1.3 Fejlesztési területek- nevelési célok

A fejlesztési területek és a nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét. Beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba. Az alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, felsőbb évfolyamokon az osztályfőnöki órák témaköreit körvonalazzák.

Erkölcsei nevelés

Célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra, és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célja, hogy a tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás a hazaszeretet érzése. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció eredményeiről, nehézségeiről, és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról. A nemzeti öntudat egészséges voltától idegen mindenféle nacionalizmus – így a nemzetiségek, a vallási-nyelvi etnikumok történelem- és jelenformáló szerepének és államalkotó létük elismerésének az iskolai nevelés-oktatás egészében evidenciának kell lennie.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A felelős, hazájáért cselekedni akaró és tudó állampolgárrá nevelésnek szerves része a demokratikus jogállam és a nemzeti függetlenség (szuverenitás) ellen fellépő törekvések felismerése, és annak megértése, hogy a diktatúrák elleni küzdelem minden korban elsődleges állampolgári kötelezettség, hiszen a jogtiprásból sohasem születhet jog. Ennek alapján kell a XX. századi totális diktatúrák jellemzőit is feldolgozni, feltárva e rendszerek emberiség ellen elkövetett soha el nem évülő bűntetteit is. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést. A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások. Az iskola minden évfolyamán fontos feladat – az életkori sajátosságok és egyéb specifikációk mentén – Magyarország Alaptörvényének, különösen a Nemzeti Hitvallásban és az Alapvetésben foglaltak megismertetése.

Önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Célja, hogy minden tanuló képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

A családi életre nevelés

Célja, hogy a tanulók tudják, hogy a család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában.

A testi és lelki egészségre nevelés

Célja, hogy segítse a tanulókat az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együtttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célja a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg az ilyen emberek sajátos igényeit, élethelyzetét.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék meghatározóvá a tanulók számára. Olyan magatartás határozza meg a tanulók viszonyát az ember életteréül szolgáló környezethez, annak fenntartható megóvásához és fejlesztéséhez, melynek tudásbázisa nem kizárólagosan a rendszerszerűség, az alapelvek és kulcsfogalmak merev struktúrájára épül, hanem elsősorban a különféle összefüggésekre alapozott és begyakorolt természettudományos és műszaki műveltség mindennapi életben és a munka világában való hatékony alkalmazhatóságához.

A természettudományi oktatás és nevelés terén a tanulók empirikus tapasztalataira épülő és életkori sajátosságaikhoz, igényeikhez adekvát módon kapcsolódó ismeretátadás a természettudományos és műszaki életpályákra való szocializáció sikerességének záloga.

Pályaorientáció

Célja, hogy a tanulók átfogó ismereteket szerezzenek a munka világról, és képesek legyenek az érdekelődésüknek megfelelő pályaválasztásra, valamint képesek legyenek ahhoz szükséges erőfeszítésekre.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaikat, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók értsék és az új és a hagyományos médiumok nyelvét. Alakuljon ki az értelmező és kritikai beállítódás a médiumok felhasználására, tartalmára vonatkozóan.

A tanulás tanítása

Célja, hogy felkeltse az érdeklődést a tudás iránt, segítse azon módszerek elsajátítását, amelyek eredményesebbé teszik a tananyag elsajátítását, a megszerzett tudás más helyzetekben való előhívását, alkalmazását.

1.4 Kiemelt kompetenciafejlesztési területek

- Anyanyelvi kommunikáció
- Idegen nyelvi kommunikáció
- Matematikai kompetenciák
- Természettudományos és technikai kompetenciák
- Digitális kompetencia
- Hatékony, és önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetenciák
- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetenciák
- Esztétikai- művészeti tudatosság és kifejezőképesség

A kompetenciaterületek fejlesztésének műveltségterületenkénti lebontását a helyi tanterv tantárgyi része tartalmazza részletesen.

1.5 Céljaink és feladataink a nevelés és oktatás folyamatában

Alsó tagozat (1-4. évfolyam)

Céljaink

- Óvjuk és fejlesszük tovább az iskolába lépő kisgyermekben a megismerés és a tanulás iránti érdeklődést és nyitottságot, segítsük a gyermekek természetes fejlődését.
- Vezessük át a gyermekeket az óvoda játékközpontú tevékenységéből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- A játékosságot megőrizve, tapasztalás útján a gyerekek minél több érzékét, készségét és képességét fejlesszük az iskolai, közös tevékenység során.
- Tegyük fogékonyá tanulóinkat saját környezetük, a természet, a társas kapcsolatok, majd a magasabb társadalom értékei iránt.

Iskolánk adjon teret és lehetőséget a gyermekek játék és mozgás iránti vágyának kielégítésére; alakítsuk ki az egészséges életmódra való igényt.

- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában közvetítsünk elemi ismereteket, fejlesszünk alapvető képességeket és alapkészségeket.

Feladataink

- A személyre szóló fejlesztés törekvése álljon pedagógiai munkánk középpontjában.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és ez által motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és mozdítsuk elő érzelmviláguk gazdagodását.
- Adjunk, mutassunk példákat az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz;
- Alapozzuk meg tanulási szokásaikat.
- Támogassuk az egyéni képességek kibontakozását.
- Működjünk közre a tanulási nehézségekkel való megküzdés folyamatában.
- Figyeljünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek gyermekeink szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű fejlődéséből fakadnak.
- Tudatosítsuk tanulóinkban a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékeket;
- Erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- Formáljuk a gyermekek jellemét úgy, hogy az személyiségük érését szolgálja.

Felső tagozat (5-8. évfolyam)

Céljaink

- Folytassuk és erősítsük az alsó tagozat nevelő-oktató munkáját, a képességek, készségek fejlesztését.
- A tanítási tartalmak feldolgozásának folyamatában vegyük figyelembe, hogy ez az egységes rendszert képező szakasz két, pedagógiaileg elkülöníthető periódusra tagolódik;
 - a 10-12 éves tanulók gondolkodása erősen kötődik az érzékelés útján szerzett tapasztalataikhoz
 - 13-14 éves kortól a tanulók ismeretszerzési folyamatában előtérbe kerül az elvont fogalmi- és elemző gondolkodás.

- Neveljük együtt a különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyerekeket.
- Tanulóinkat – érdeklődésüknek, képességüknek és tehetségüknek megfelelően – készítjük fel a továbbtanulásra, a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
- Készítjük fel tanulóinkat jogaik, kötelességeik törvényes gyakorlására.

Feladataink

- Fejlesszük tanulóinkban azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolataikhoz szükségesek.
- A tanulási tevékenységek közben és a tanulói közösségben való élet során fejlesszük tanulóink önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, szolidaritásérzését, empátiáját.
- Teremtsünk olyan helyzeteket, amelyekben tanulóink gyakorlati módon igazolhatják megbízhatóságuk, becsületességük, szavahihetőségük értékét.
- Tudatosítsuk tanulóinkban a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait; tisztázzuk az egyéni- és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, fontosságát a közösséghez, illetve egymáshoz való viszonyában.
- Terjesszük ki a tanulói demokratikus normarendszert a természeti és az épített környezet iránti felelősségre, a mindennapi magatartásra.
- Fejlesszük tanulóinkban a nemzeti hagyományok és a különböző kultúrák megismerése iránti igényeket; erősítsük tanulóinkban az Európához való tartozás tudatát.

1.6 Iskolánkban folyó nevelő-oktatómunka eszköz,- és eljárásrendszere

1.6.1 A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei

A nevelés eszközei, eljárásai, módszerei a nevelési folyamatnak egymással összefüggő, egymást feltételező, fontos elemeit, tényezőit jelentik. Cél az, hogy a tanulókat pozitív tevékenységekre készítsük, valamint kiküszöböljük a negatív hatásokat.

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás érdekében alkalmazott módszereink

- az oktatásban alkalmazott módszerek;
- minta, példa, példakép, példakövetés, eszménykép;
- bírálat, önbírálat;
- beszélgetés, felvilágosítás, tudatosítás;
- előadás, vita, beszámoló.

Ösztönző módszerek

- helyeslés, biztatás, megbízás, elismerés, ígéret, dicséret;
- gyakorlás, követelés;
- ellenőrzés, értékelés, szóban vagy írásban, osztályozás;
- játékos módszerek;

A pozitív magatartásra ható módszereink

- Helyeslés, ösztönzés, biztatás; elismerés, dicséret, jutalmazás;
- osztályozás;
- felszólítás; kényszerítés;
- követelés.

A negatív viselkedés kialakulása elleni módszerek

- Felügyelet;
- ellenőrzés;
- figyelmeztetés;
- intés, elmarasztalás, tiltás;
- büntetés.

A nevelési módszerek közül mindig azokat kell kiválasztani, amelyek igazodnak:

- A tanulók életkori sajátosságaihoz;
- értelmi fejlettségükhöz;
- képességükhöz;
- a nevelő személyiségéhez;
- pedagógiai kulturáltságához;
- felkészültségéhez;

- vezetői stílusához;
- valamint a mindenkori szituációhoz és annak tartalmához.

Nevelő-oktató munkánk eszköztrendszere

- Nyelvi (verbális) eszközök;
- nem nyelvi (nonverbális) eszközök;
- szociális technikák.

1.6.2 A tanítási-tanulási folyamatban hangsúlyozott módszereink

A tanulás módszerei

- A problémamegoldás elvére épülő, a probléma-szituáció megteremtésén alapuló magyarázat, megbeszélés, vita.
- Önálló ismeretszerzés, ahol a pontos feladat-meghatározás, az eszközök biztosítása után a feladat megoldását mindig megbeszélés, ellenőrzés követi.
- Kutató-, felfedező módszer, amely a megfigyelést, tanulmányozást, modellezést és a kísérletek műveletét takarja.
- Adaptív tanulásszervezési technikák az kiemelt figyelmet igénylő tanulók nevelésében-
oktatásában.
- Infokommunikációs eszközök felhasználása az ismeretszerzésben.

A tanítás módszerei

- Megbeszélés a beszélgetések, a kérdve- kifejtés, a viták megszervezésével.
- Bemutatás-szemléltetés valós dolgok és modellek, kísérletek megfigyeltetésével.
- Egyénre szabott, differenciáló módszerek alkalmazása.
- Interaktív, a tanulók motivációját fenntartó tanulásszervezési eljárások.
- Kooperatív technikák alkalmazása.
- Digitális technikák széles körű alkalmazása.
- A tanulók tapasztalataira, előzetes ismereteire építő, a tanulók belső motivációját fejlesztő technikák alkalmazása.
- Tanulási technikák tanítása, önálló és hatékony tanulási technikák elsajátíttatása.
- A vázlatkészítés mozzanatainak elsajátíttatása.
- Projektoktatás.

- Sajátos, tantermen kívüli ismeretszerzési alkalmak, módszerek:
 - tanulmányi kirándulások
 - erdei iskola
 - múzeumok

Ilyenkor különös hangsúlyt kap a környezeti- és egészséges életmódra nevelés, a természeti és kulturális emlékeink megfigyelése, a természettudományos gondolkodás empirikus tapasztalatokon alapuló fejlesztése, a velünk élő környezet minél alaposabb megismerése. A programok összeállításában fontos szerepe van a tanulók életkora, már meglévő ismeretei mellett annak is, hogy pedagógusaink hogyan és mit szeretnének a megfigyeltékből beilleszteni a további iskolai munkába.

Megjegyzés: Ezek az alkalmak a szülők előzetes tájékoztatásával, a szülők anyagi támogatásával valósulhatnak meg. Az ismeretek átadása ezeken a programokon csak úgy történhet, hogy az ott részt nem vevő tanulók értékelését hátrányosan nem érheti. Célunk az, hogy fenntartói támogatással tanítási évben, (szorgalmi időben) is szervezzünk erdei iskolát, ebben az esetben az érintett osztály valamennyi tanulója számára ingyenes lehetne, és kötelező.

A tanítási-tanulási folyamat ellenőrzése, értékelése során alkalmazott módszerek

- Megfigyelések;
- eredményvizsgálatok (felmérések, tesztek stb. a tanítási órákon);
- az országos kompetenciamérések eredményeinek értékelése;
- versenyeredmények értékelés;
- tanítási órák, foglalkozások látogatása;
- nevelőtestületi megbeszélések,
- középiskolákból érkező visszajelzések, bevételek vizsgálatok.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az átdolgozott Nemzeti alaptantervben és a Kerettantervben leírt egységes, alapvető tartalmak átadása, elsajátíttatása, valamint az ezekre épülő differenciálás szolgálják, hogy tanulóink:

- Különböző szintű adottságaikkal;
- eltérő mértékű fejlődésükkel;
- iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal;

- eltérő érdeklődési körüket érintő tevékenységükkel;
- szervezett ismeretközvetítéssel;
- spontán tapasztalataikkal összhangban, minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

A tanulók erkölcsi nevelése

- A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.
- Feladataink az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása tanulóink körében.
- Hangsúlyt kell helyezni a közelmúlt viharos történelmi eseményeinek etikai alapú megítélésére, a XX. századi totális diktatúrák lélektelen, emberellenes voltának sokoldalú bemutatására, különös tekintettel a társadalomtudományi és művészeti tantárgyak oktatása terén.

(szociális kompetenciák)

A tanulók értelmi nevelése

- Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése.
- A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása, felkészülés az egész életen át tartó tanulásra (hatékony, önálló tanulás kompetenciájának fejlesztése).

A tanulók érzelmi nevelése

- A tanulókat körülvevő környezet jelenségeire, a közösségre és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása (énkép, önismeret fejlesztése).

A tanulók közösségi nevelése

- Az emberi együttélés szabályainak megismertetése.
- Az együttműködési készség kialakítása az önismeret fejlesztésével (szociális kompetencia).
- Kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása (anyanyelvi kommunikáció).

A tanulók esztétikai nevelése

- Szűkebb és tágabb környezetünk esztétikájának tudatosítása, értékmegőrző magatartás kialakítása.
- Igényesség önmagunkkal és környezetünkkel szemben.

- Az önismeret kialakításával a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség formálása (énkép, önismeret fejlesztése).

A tanulók hazaszeretetre nevelése

- A haza, a szülőhely múltjának és jelenének megismerése.
- A nemzeti hagyományok megismerése, ápolása, megbecsülése; a hazaszeretet érzésének felébresztése.
- Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát, ugyanakkor legyenek képesek azon alkotók helyes etikai alapú megítélésére is, akik elfogadhatatlan politikai és morális szerepvállalásuk révén – akár passzívan, akár tevőleges cselekvések során – az embertelen eszmék és gyakorlat szolgálatába álltak, idegen elnyomó hatalmak érdekeit szolgálták ki.

(szociális és állampolgári kompetencia)

A tanulók állampolgári nevelése

- Az alapvető emberi, állampolgári és Európai Unió jogok és kötelességek megismertetése.
- Problémaérzékenység kialakítása a társadalmi jelenségek és problémák iránt (állampolgári kompetencia).
- Nemzeti összetartozás ápolására irányuló hazafias elköteleződésre nevelés, mely nem irányulhat még látens módon sem a szegregáció, a kirekesztés, a nemzetiségek és más nyelvi-vallási etnikumok (pl. zsidóság) diszkriminációjára.

A tanulók munkára nevelése

- A munka fontosságának tudatosítása.
- A munkavégzés, mint az ember egész személyiségét fejlesztő folyamat iránti tudatos törekvés, igény kialakítása (kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia).

A tanulók egészséges életmódra nevelése

- A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.

A tanulók környezeti nevelése

- A természetes és mesterséges emberi környezet értékeinek megismerése. Értékmegőrző és fejlesztő, környezettudatos magatartás kialakítása.
- Az egészséges természet kialakításáért és megtartásáért tevékenykedő tudatos és felelős személyiség kialakítása (természettudományos kompetencia).
- Környezettudatos magatartásra nevelés, mely a fenntarthatóság szempontjaira koncentrál.

3. Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Célja:

A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy az iskolában eltöltött időben minden tanuló részesüljön a teljes testi-lelki jól-létét, egészségét, egészségi állapotát hatékonyan fejlesztő egészségfejlesztő tevékenységekben. Láttatni kell a diákokkal, hogy a fizikai erőnlét, a fittség – a test egészsége és jóléte – elválaszthatatlan a lelki egyensúlytól, a lélek egészségétől. A rendszeres testnevelés és sporttevékenység révén könnyebb elviselni a stresszt, a fizikai, lelki és szellemi terheléseket. A testi és a lelki egészség harmonikusan együtttható fejlesztése és megőrzése a tanulók élethosszig tartó, egészségtudatos, fizikailag aktív életvezetésre történő szocializálásának célját szolgálja, melyhez szorosan kapcsolódik a tehetséggondozás és a motoros műveltség eszközeivel való személyiségfejlesztés is. Az egészségfejlesztés, és egészségmegőrzés ösztönző erővel kell, hogy bírjon az egészségközpontú tevékenységrendszerek tudatos kialakítására és fenntartására.

A teljes körű egészségfejlesztés olyan folyamat, amelynek eredményeképpen az iskolában végzett tevékenységet, a tanulók és szülők részvételét az intézmény életében úgy befolyásolják, hogy az a tanulók egészségi állapotának kedvező irányú változását idézze elő.

Legfontosabb célkitűzéseink

- Alakítsuk ki tanulóinkban az egészséges életmód iránti igényt.
- Tanulóink ismerjék meg - életkoruknak megfelelően - saját egészségi állapotukat.
- Legyenek képesek a társas viselkedés szabályainak betartására, a konfliktusok kezelésére.
- Legyenek képesek elutasítani a számukra károsat, az egészség képviseljen értéket.
- Alakítsunk ki igényt a testi higiénia, az egészséges és tiszta környezet iránt.
- Egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása.

- Testmozgás fontosságának tudatosítása. A testmozgás képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti vágy felkeltése.
- Egészséges, edzett személyiség kialakítása.
- Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása.
- ismerjék meg az életkoruknak megfelelő stressz- és feszültségoldó technikákat, eljárásokat.
- Alakuljon ki elfogadó és segítőkész magatartás a beteg, sérült és fogyatékos embertársak iránt.
- Ismerjék a környezet leggyakoribb egészséget, testi épséget, veszélyeztető tényezőit (háztartás, iskolai közlekedés, veszélyes anyagok).
- Ismerjék meg a veszélyes anyagok, ill. készítmények helyes kezelésére, tárolására vonatkozó szabályokat.
- Ismerjék meg a káros függőségek (a dohányzás, az alkohol, a drogfogyasztás és a helytelen táplálkozás) következményeit.
- Tudják, kihez fordulhatnak, ha krízishelyzetbe jutnak.
- Ismerkedjenek meg a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel a felelős, örömteli párkapcsolat feltételeivel.
- Készítsen fel a családi életre, harmonikus családi minták közvetítése és a családi közösségek megbecsülése által.
- Ismerkedjenek meg alapvető, a családdal kapcsolatos ügyintézés problémáival.
- Tanulják meg áldozattá válást megelőző magatartásformákat, az infokommunikációs eszközökben rejlő veszélyeket is.
- Településünk közel van a Dunához, ezért fontosnak tartjuk, hogy valamennyi tanulónk tanuljon meg biztonságosan úszni.
- Ismerkedjenek meg a vízi sportok szépségével, és veszélyeivel is.
- Ismerjék meg a gyalogos és a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.
- Az önálló közlekedésben tartsák be a közlekedési szabályokat.
- Ismerjék a tömegközlekedési eszközökön a balesetmentes utazás feltételeit.

Céljaink megvalósítása érdekében feladatainkat az alábbiakban határozzuk meg

- Tudatosítanunk kell, hogy a pedagógus példamutatása a legfontosabb nevelői erő.
- A tanítás minden színterén igyekeznünk kell az egészséges életvitelt kialakítani.
- Mindennapi szokások elemi összetevőinek megismertetése, gyakoroltatása.

- Ki kell alakítani a gyermekekben a kritikus gondolkodás képességét az interneten hozzáférhető tartalmakra, a médiából jövő reklámokra, filmekre, egyéb módon szerzett információkra vonatkozóan egyaránt.
- Mivel körül vesz minket a Kiskunsági Nemzeti Park, így jobban ki kell használnunk azt a lehetőséget, amit ez felkínál. Meg kell tanítanunk a gyerekeket, hogyan tudnak teljes életet élni anélkül, hogy közben a környezetüket károsítanák. Közvetlen megismertetéssel megtanítani őket arra, hogy mire kell különösen vigyázniuk.
- Fenntartói támogatás mellett, felmenő rendszerben valamennyi tanuló úszásoktatásban vegyen részt.
- Törekednünk kell arra, hogy az iskolánk környezete még esztétikusabb és egészségesebb legyen.

Az egészségfejlesztés iskolai feladatai különböző területekre terjednek ki

Az egészséges táplálkozás:

- Az egészséges táplálkozás iránti igény kialakítása. (Napi ötszöri étkezés)
- A kulturált étkezési szokások, az étkezések rendjének kialakítása, és az ízléses terítés iránti igény felkeltése.
- El kell érniük, hogy tanulóink fogyasztási szokásaiban változás történjen, helyezték előtérbe az egészséges élelmiszereket.
- Az élelmiszer adalékanyagok hatásainak megismertetése.

Mindennapos testnevelés, testmozgás:

- A mindennapi testnevelés szolgálja a tanulók testi és lelki fejlődését.
- A prevenciós torna segítse elő a tanulók testtartási problémáinak javulását.
- a NETFIT felmérés eredményei legyenek motiválók a további erőfeszítésekhez.
- Tehetséges tanulók versenyeztetése.
- Úszásoktatás megszervezése, tömbösítve az őszi vagy tavaszi időszakban a környező uszodákban. (felmenő rendszerben, minden tanuló számára, fenntartói támogatás esetén)
- Tömegsport foglalkozásokon biztosítjuk az örömteli játékot, a változatos sportjátékokat.
- Ösztönözzük tanulóinkat a különböző verseny- és szabadidős sportokban való részvételre.
- Támogatjuk versenysportoló tanulóinkat.

- Egész iskolát mozgató sportprogramok szervezése (futóversenyek, sportnap, akadályverseny stb.)

A testi és lelki egészség fejlesztése, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése:

- A veszélyeztető tényezők jelenlétét az iskola az esetek döntő részében nem tudja kiküszöbölni, ezért azt tekintjük feladatunknak, hogy a védő tényezők hatásának erősítésével a veszélyeztető tényezők szerepét csökkentjük.
- Az elsődleges prevenció, azaz a drogmentesek megóvása, olyan egészségszemlélet és életmódbéli szokásrendszer kialakítása, amelynek hatására a fiatalok társadalmilag elfogadott módon értékelik és viszonyulnak a szerfogyasztáshoz. Eredményes védelmi stratégiát alakítanak ki a kínálat visszaszorítása és a kereslet csökkentése érdekében.
- Készségfejlesztő módszerek alkalmazása a tanulók egészséges életmódra nevelésének folyamatában.
- A tantestület és a szülők egységes egészségfejlesztési szemléletmódjának formálása.
- A tantestület nevelési módszereinek gazdagítása, kölcsönösen egymásra ható kapcsolatokra alapozott módszerrel.
- A drog prevencióval kapcsolatos ismeretek gyarapítása.

Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése:

- Ha a tanulót veszélyeztető okokat pedagógiai eszközökkel nem tudjuk megszüntetni, vagy a tanulóközösség védelme érdekében indokolt, megkeressük a gyermek és családsegítő szolgálatot, vagy más, az ifjúságvédelem területen működő szervezetet, hatóságot, amely javaslatot tesz további intézkedésekre.
- Az iskola közreműködik a gyermekek, tanulók veszélyeztetettségének megelőzésében és megszüntetésében, ennek során tevékenyen együttműködünk a gyermekjóléti szolgálattal.
- A nevelési-oktatási intézményben megjelenő bántalmazás és agresszió megelőzésére, továbbá a gyógyult szenvedélybeteg és bántalmazott tanulók beilleszkedésének elősegítésére, indokolt esetben együttműködünk a gyermekvédelmi szolgálattal, szakember segítségét kérjük.

Baleset-megelőzés és elsősegélynyújtás:

- Elméletben és gyakorlatban ismerjék meg a gyalogos és a kerékpáros közlekedés legfontosabb szabályait.
- Ismerjék a tömegközlekedési eszközökön a balesetmentes utazás feltételeit.
- Ismerjék meg a vízi sportok veszélyeit, a biztonságos fürdőzés feltételeit.
- Tartsák be az iskolai óvó-védő rendszabályokat.
- Ismerjék meg, sajátítsák el az alapvető elsősegély-nyújtási technikákat.
- Tanulják meg a legfontosabb segítségnyújtó lehetőségeket, és tudjanak segítséget kérni veszélyhelyzetben.

Személyi higiéné:

- Helyes tisztálkodási és fogápolási igények kialakítása, technikák elsajátítása.
- Az időjárásnak, évszaknak megfelelő öltözködési szokások kialakítása.
- Gyakori fertőző betegségek megelőzésének, terjedésük megakadályozása módjainak tanulása, ismerete, betartása.
- Korunk népbetegsége, a tetvesség megelőzésének visszaszorításának és a kezelésének megismertetése minél több fórumon.
- Rendszeres fogorvosi szűrés és tájékoztatás, szükség esetén kezelések igénybevétele.
- Egészségügyi szolgáltatások rendszeres biztosítása, szükség szerint igénybevétele. (Iskolaorvos, védőnő, fogorvos)

Családi életre nevelés feladatai:

- Tegyük képessé tanulóinkat a tartalmas, egyenrangú, harmonikus emberi kapcsolatok kialakítására és fenntartására.
- Tudatosítsuk, hogy a család életünk alapvető, legfontosabb közössége. Törekedjünk a kívánatos családmodell iránti igény felkeltésére és kialakítására.
- A családi életre nevelés fontos területe a szexuális nevelés.
- Feladatunk, hogy megismerjék és megérthessék testük működését, a nemiségnek az emberi életben betöltött szerepét.
- Tájékoztatnunk kell a gyerekeket a nemi úton terjedő betegségekről, következményeiről, és megelőzési lehetőségeiről.
- Ismereteket kell nyújtanunk a fogamzásgátló módszerekről, a tudatos családtervezésről.

A testi és lelki egészségre nevelés terén alkalmazott módszerek:

- Megfigyeltetés
- Példaadás
- Gyakorlati alkalmazás
- Csoportmunka
- Projektmunka

Az egészségneveléssel kapcsolatos feladatok megvalósulásának szinterei

Tanítási órákon

- Környezetismeret, erkölcsstan, etika, osztályfőnöki órák, biológia, kémia, fizika, földrajz testnevelés, technika és életvitel, informatika, magyar irodalom).

Tanítási órákon kívül:

- tehetséggondozó szakkörök
- tanítási órán kívüli sportfoglalkozások
- versenysport
- ismeretterjesztő előadások (védőnő, gyermekorvos, iskolarendőr)
- kirándulás, táborozás, túra, klubdélután
- úszás
- erdei iskola
- iskolai sport és szabadidős rendezvények
- rendezvények, közös rendezvények a szülőkkel pl. egészségnap
- pályázatokon való részvétel
- sportversenyek, egyéb versenyek (elsősegély, katasztrófavédelem)

Kapcsolattartás:

- Sportcsarnok (DUSE)
- Dezső Lajos AMI
- Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat
- Pedagógiai Szakmai Szolgáltató Intézmény
- Iskolaorvos
- Védőnői hálózat
- Polgárőrség

- Rendőrség
- Tűzoltóság

4. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Alapelv:

Az elsősegély-nyújtás alapjait minden tanuló ismerje meg és sajátítsa el.

Az iskolai elsősegély-nyújtási oktatás céljai:

- Az elsősegély-nyújtás alapjait készség szinten tudják alkalmazni a tanulók a szükséges élethelyzetekben.
- Alapvető ismeretek megszerzése ahhoz, hogy sérült, vagy bajba jutott társainknak segítséget tudjunk nyújtani a további egészségkárosodás elkerülése érdekében a mentő és az orvos megérkezéséig.
- Elősegíteni a sérült gyógyulását
- Felelősségteljes viselkedésre nevelés, segítőkészség megtanulása

Feladatok:

A tanítási órákon és a szabadon választható foglalkozásokon megismertetni az elsősegély-nyújtás alapjait a tanulókkal elméleti és gyakorlati alkalmazás tekintetében.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításának szinterei, formái:

Minden tanévben megismételt feladatok:

- szaktárgyanként minden tanév első hetében balesetvédelmi oktatást tartunk;
- a tanév első napján, osztályfőnöki órán valamennyi tanuló tűzvédelmi, balesetvédelmi oktatásban részesül, amit aláírásával igazol;
- valamennyi tanuló megismeri a házirend óvó- védő rendszabályait, az épület és az udvarok használati rendjét;
- az első héten tűzriadó próbát szervezünk;
- tanév közben minden veszélyhelyzetre felhívjuk a tanulók figyelmét, a tanórai és tanórán kívüli foglalkozásokon, kirándulásokon;

- veszélyes pontok felderítése a közlekedésben – tanulmányi séták alkalmával;

Egyéb balesetvédelmi, elsősegély-nyújtási feladatok a tanulók életkorának megfelelően:

- Tanítási órákon: osztályfőnöki, környezetismeret, biológia, egészségtan, technika és életvitel, testnevelés óra egyes tematikus egységei tartalmazzák.
- Egyéb foglalkozásokon: napközi, szakkör, projektnapok, úszás, előadások, vetélkedők. versenyekre való felkészülés, versenyek, stb.

Feladatok, tartalmak:

- Elsősegély-nyújtás elemi ismeretei
- Segítség hívásának módja
- Bőrsérülések és ellátásuk
- Mozgássérülések és ellátásuk
- Betegvizsgálat/hármas érzékelés
- Átjárható légutak biztosítása
- Újraélesztés
- Vérzések ellátása
- Alkoholmérgezett, drog hatása alatt álló ellátása
- Zavart tudatú ellátása
- Láz csillapításának lehetőségei
- Teendők ájulás esetén
- Égési sérülések
- Mérgezések megelőzése
- Baleset-megelőzési tanácsok
- Balesetet szenvedett elsősegélyben részesítése
- Stabil oldalfekvés

Segítő kapcsolatok – kapcsolódási pontok

- Iskolarendőr, helyi polgárőr szervezet tagjai kérésre részt vesznek az iskolai és községi közös rendezvényeken.
- Szülők bevonása a programokba.
- Veszélyes helyzetek megszüntetése az iskolában és környezetében.

- Az iskolaorvos és a védőnő alkalmi ellenőrzést, méréseket végez, tanórákon és osztályfőnöki órákon aktuális témákban előadást tart.
- Iskolarendőr kérésre aktuális témákban előadást tart.

5. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Célok a közösségfejlesztés területén

Valamennyi tevékenységnek hozzá kell járulnia:

- Az egyén (tanuló) közösségi magatartásának kialakításához;
- a közösségi szokások, normák elfogadásához;
- a másság elfogadásához;
- az együttérző magatartás kialakulásához;
- a harmonikus embertársi kapcsolatok fejlesztéséhez;
- a véleménynyilvánítás megfelelő formáinak megismeréséhez;
- a környezettudatos magatartás kialakulásához.

A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladataink

- Minden tanuló tanulja meg a társas együttélés alapvető szabályait, melyek a közösségben való harmonikus kapcsolatok kialakításához elengedhetetlenek. (szociális kompetencia)
- Ismerkedjenek meg népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságaival, nemzeti kultúránk értékeivel. (állampolgári és szociális kompetencia)
- Sajtáítsa el – életkorának megfelelő szinten – azokat az ismereteket, gyakorolja azokat a tevékenységeket, amelyek az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, az ezekkel való azonosuláshoz vezetnek, (állampolgári és szociális kompetencia, anyanyelvi kompetencia)
- Legyen nyitott, megértő a különböző szokások, életmódok, kultúrák, vallások, a másság iránt. (állampolgári és szociális kompetencia, anyanyelvi kompetencia)
- Váljon érzékeny környezete állapota iránt. Kapcsolódjon be közvetlen környezete értékeinek megőrzésébe, gyarapításába. Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség,

a környezeti károk megelőzésére való törekvés váljon meghatározóvá.
(természettudományos kompetencia)

- Legyen képes az elektronikus kommunikáció nyújtotta lehetőségeket megérteni, és azt szelektíven és kritikusan használni.(digitális kompetencia)
- Tudjon társaival és a felnőttekkel is adott témáról, anyanyelvén szabatosan kommunikálni. (anyanyelvi kompetencia)
- Rendelkezzen helyes elképzelésekkel a majdani – felnőtt – életvitelére vonatkozóan.
- Ismerje meg a környezet leggyakoribb, egészséget, testi épséget veszélyeztető tényezőit és ezek elkerülésének módjait. Kapjon kellő mélységű támogatást a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzéséhez.(természettudományi kompetencia)
- Tanuljon meg tanulni. Készüljön fel az élethosszig tartó tanulásra. Legyen képes önellenőrzésre, mások segítésére és segítő szándékú ellenőrzésre. Tevékenysége erősítse a közösséghez való kötődést.(hatékony, önálló tanulás)

A közösségfejlesztés színterei iskolánkban

- Tanórák, osztályfőnöki órák.
- Tanórán kívüli egyéb foglalkozások
 - napközi, tanulószoba
 - séta, kirándulás
 - tanulmányi- és osztálykirándulások
 - nyári táborok
 - projekt munka
 - szakkörök, énekkar
- sportfoglalkozások;
- a diákönkormányzat;
- iskolarádió;
- az iskolai rendezvények, ünnepélyek;
- egyéb szabadidős tevékenységek;
- színházlátogatások;
- klubdélutánok, játékdélutánok;
- néptánc, társastánc;
- bekapcsolódás a helyi civil szervezetek tevékenységébe.

Módszerek, eljárások

A kommunikáció kulcsszerepe

- Közösségi tervek és eredmények megbeszélése, személyiség és közösségelemző kritikák, szemléletformálás, viták az osztályfőnöki órákon;
- konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása;
- közösségfejlesztés az életkori sajátosságok figyelembevételével.

Közös munka, közös tevékenység

- Szokás rendszer, felelősi rendszer kialakítása, értékelése,
- segítségnyújtás különböző formái a tanulásban;
- osztálydekorálás, falújság készítés, projektkészítés;
- műsorok szervezése, (osztály-, iskolai-, települési szintű);
- pályázatok készítése;
- környezeti értékek megbecsülése, kijelölt területek gondozása az iskola udvarán és környékén;
- szelektív hulladékgyűjtés;

Közösségi élmények érzelmi töltéssel

- Színház-, mozi-, kiállítás látogatások;
- klubdelutánok (vetélkedő, játék, sport stb.);
- osztálykirándulás, tanulmányi kirándulás, tábor;
- iskola szintű események (emléknap, pályázatok, sportnap, futóverseny);
- iskolai, osztályprojektek;
- úszás
- erdei iskola.

Az önkormányzás képességének alakítása

- A diákönkormányzat működése során (DÖK, tagiskolában ZÖLD DÖK is)

A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása, ápolása

- A falu, mint nagyobb közösség összetételének, vallásának, szokásainak, másságának, tevékenységének ismerete, részvétel saját településünk közösségi életében.
- Az iskolai programokban, ünnepélyeken való részvétel fontosságának tudatosítása, az iskolai jelképek szerepének tudatosítása.

Jeles napjaink Dömsödön és Apajon

• Tanévnnyitó	• Szavalóversenyek
• Megemlékezés október 6-áról	• Anyák napja
• Október 23.	• Gyermeknap
• Télapó	• Pedagógusnap
• Magyar Kultúra Napja	• Ballagás
• Farsang	• Tanérvzáró
• Március 15.	

Hagyományok

Dömsödön

- Széchenyi-napok
- Mihály napi vásár
- Halottak napja (pedagógus sírok gondozása)
- Advent (1, 2, 3, 4)
- Karácsonyi koncert
- Költészet Napja
- Dömsödi Napok
- Futóversenyek
- Olimpiai sportnap az olimpia évében

Apajon

- Arany János születésnapján szavalóverseny,
- „Bemutatkozunk!” műsor (az iskola névadója tiszteletére)
- Ötévente egyszer sportbemutató
- Föld Napja (ciklusonként, rendezvénnnyel)
- Madarak és Fák Napja (környezet-szépítési tevékenységgel vagy túrázással)
- Fontos az erdőnk (projekt)

6. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes leírását a munkaköri leírásuk tartalmazza.

6.1 A pedagógusok legfontosabb helyi feladatai

- A tanítási órákra való felkészülés;
- a tanulók dolgozatainak javítása;
- a tanulók munkájának rendszeres ellenőrzése, értékelése;
- a megtartott tanítási órák dokumentálása;
- tanulmányok alatti (osztályozó vizsgák, javítóvizsgák) lebonyolítása;
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése;
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása;
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok;
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken;
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése;
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása;
- gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása;
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása;
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken;
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken;
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor;
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepek és rendezvények megszervezése;
- iskolai ünnepeken és iskolai rendezvényeken való részvétel;
- aktív részvétel a munkaközösségi értekezleteken;
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés;
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés;
- szertárrendezés, a szakelettárak és szaktantermek rendben tartása;
- osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása.

6.2 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés eltérő jegyeire.
- Együttműködik az osztály DÖK képviselőjével, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.

- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: (digitális) napló vezetése, ellenőrzése, hiányszakok igazolása, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola gyermekvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz a tagozata szerinti munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályában.

7. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

7.1 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Minden gyerek tehetséges valamiben. Pedagógusaink feladata felismerni és támogatni ezt, valamint feltárni a fejlesztés lehetőségeit.

A jó tanulmányi eredményt elért tanulók mellett támogatjuk az eredményesen sportoló, vagy kiváló közösségi munkát végző tanulókat is.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőképeség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervkészítés, megmértetés, kockázat felvállalása (versenyek),
- Digitális kompetencia területén:
 - Önálló információkeresés interneten

- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
 - Közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség
- Önálló tanulás:
 - Saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képessége
- Esztétikai és művészeti tudatosság

Feladataink, tevékenységeink a kompetenciaterületek fejlesztése érdekében

- Tanulmányi versenyek szervezése, pályázatokon való részvétel támogatása, a versenyzés etikájának megtanítása, biztató értékelés;
- versenyekre való felkészítés;
- középiskolára való felkészítés matematika, magyar és idegen nyelv tantárgyakból;
- hatékony a kiscsoportos munkamódszerek alkalmazása tanítási órákon;
- önálló kiselőadások, prezentációk készíttetése szakórákon, szakkörökön,
- órai differenciálás, a házi feladatok differenciálása;
- könyvtári órák a könyvtárhasználat céljából, illetve egy-egy téma feldolgozása tanári irányítással, kutatási lehetőségekkel;
- önálló kezdeményezés támogatása;
- kisebb kézműves és dekorációs munkák, kiállítások rendezése;
- újságszerkesztés, iskolarádió szerkesztése;
- internet-használat kutatómunkához, iskolaújság készítéséhez;
- csoportbontás képességek szerint évfolyamon belül, osztályon belül;
- mindennapos testnevelés adta lehetőségek kihasználása, versenyeztetés;
- szakkörök (tantárgyi, énekkar, sport, rajz, kézműves);
- együttműködés a Dezső Lajos AMI-val (néptánc, társastánc, grafika);
- pályaaorientáció.

7.2 A tanulási kudarcoknak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A felzárkóztatás alapelvei

- Az inkluzív gondolkodásmód megértése és elmélyítése pedagógusaink körében.
- A fejlesztés, korrekció, a felzárkóztatás feltétele az alapos feltáró munka, amely minden pedagógus felelőssége.

- A felzárkóztatás alapja a bizalom és az önbizalom erősítése, fokozott személyesség a munkakapcsolatokban.
- Az elfogadó magatartás tudatos és folyamatos fejlesztése a pedagógusok és a tanulók körében.
- A segítségnyújtás – mint alapvető magatartásforma – állandó fejlesztése.
- A társadalmi, szociális különbségekből és a fogyatékból eredő különbségek mérséklése.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőkéesség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervekészítés, megmértés, sikerkritérium megfogalmazása.
- Anyanyelvi kompetencia:
 - Valamennyi tantárgy elsajátításához, személyközi, társas kommunikáció képessége.
- Digitális kompetencia területén:
 - Számítógép használata, tanulást segítő programok használata.
 - Önálló információkeresés interneten, kritikai gondolkodás fejlesztése.
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:
 - Közösség iránti elkötelezettség, csoportmunkában konfliktus megoldási készség, szabály- és norma- tudat kialakítása, önismeret, önkép fejlesztése, önbecsülés, a másság elfogadása, felkészülés a felnőtt életre.
- Önálló tanulás
 - Tanulási motiváció kialakítása, alapkészségek elsajátíttatása, saját tanulás megtervezésének, megszervezésének képesség.
- Esztétikai és művészeti tudatosság
 - Igényesség kialakítása a saját munkája, környezete iránt.

Felzárkóztatást elősegítő programjaink, eljárások

- Abban a tanévben, amikor a feltételek adottak, és a körülmények indokolják, egy kis létszámú első osztályt is indítunk, ahol a tanulókra való egyéni odafigyelés fokozottan érvényesül.
- A fejlesztő pedagógus segítségével felhívjuk a tanulási problémák okára a figyelmet.
- Szükség esetén további vizsgálatokra küldjük tanulóinkat.

- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrekción, korrepetálás.
- Egyénre szabott fejlesztési tervek alapján végezzük a felzárkóztatást, fejlesztést.
- A problémák korai feltárása érdekében a fejlesztő pedagógus minden tanév elején elvégzi a DIFER felmérést elsős tanulóinkkal vagy csak a tanulási veszélyeztetett tanulóknál.
- Az alsó tagozatból a felső tagozatba lépéskor, a tanév első hónapjában az alsó tagozatos osztályfőnökök esetmegbeszélés keretében „átadják” felső tagozatos kollégáinknak a tanulókat, kiemelve a speciális fejlesztő eljárásokban részt vevő tanulók nevelésére, tanítására, értékelésére vonatkozó tapasztalataikat, ismereteiket.
- Tanórán belül differenciált foglalkozással, változatos tanulásszervezéssel fokozott segítségnyújtást biztosítunk a tanulási nehézségekkel küzdő gyerekek számára, tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük.
- A fejlesztő pedagógus a tanítókkal és a szaktanárokkal rendszeresen megbeszéli az aktuális problémákat. Kölsönösen tájékoztatják egymást az elért eredményekről, tanácsaikkal segítik a szülőket is.
- A tanulási zavarral küzdő tanulókat segítjük a tanulási technikák megismerésében, alkalmazásában, az önálló tanulást segítő szokások elsajátításában.
- Törekszünk az egyéni tanulási motiváció erősítésére, biztató dicsérettel, javító szándékú elmarasztalással.
- Az érintett gyermekek önismeretét, önértékelését fokozottan fejlesztjük annak tudatában, hogy gyakran torz képük lehet saját magukról és az őket körülvevő világról.
- Építünk a közösség nevelő hatására (társak hatása sokszor erősebb, mint a pedagógusé).
- A tanítási órákon kívüli foglalkozásokon, szakkörökön is a tanulók személyiségfejlődését segítjük.
- Segítjük a pályaválasztásukat.
- Segítségre szoruló tanulóinkat napközi vagy a tanulószoba igénybe vételére ösztönözzük.
- Rendszeres kapcsolatot tartunk a Pedagógiai Szakszolgálattal, a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal.

7.3 A beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségekkel küzdők segítése

Napjainkban a családok egyre kevésbé tudják ellátni szocializáló, védő funkcióikat, emiatt nőnek a társadalmi elvárások az intézményes neveléssel szemben.

A szokásrendszerek, a harmonikus személyiség, a pozitív énkép kialakulása a nyugodt és biztonságos családi háttérrel feltételezi. Zaklatott világunkban azonban egyre több gyermek nélkülözi a szeretetteljes családot, amelynek negatív következményei az iskolai életben is megmutatkoznak.

A beilleszkedési és magatartási gondokkal küzdő tanulók esetében a tanulási esélyegyenlőség megteremtéséhez legfontosabb feladatunk a prevenció és a folyamatos gondozás.

Pedagógusaink – gyógypedagógusaink és a fejlesztőpedagógusunk segítségét is igénybe véve – igyekeznek megismerni a tanulási, beilleszkedési és magatartási nehézségekkel küzdő tanulóink személyiségét, családi háttérüket, együtt igyekeznek feltárni a problémák okait. A problémák feltárása érdekében a Pedagógiai szakszolgálat vizsgálatát kezdeményezzük.

Beilleszkedési, magatartási nehézségek kezelésének módszerei, elvei

- Segítségnyújtás a gyermeknek, hogy tanulja meg befolyásolni saját temperamentumát (érzelmeit szóban és kulturáltan kifejezni, konfliktuskezelési technikák elsajátíttatása)
- A gyermek érzelmeinek felismerése és elfogadása pedagógus és az iskolatársak részéről - befogadó (inkluzív) magatartás.
- Határozott, következetes, egyértelmű, kiszámítható szabályok kialakítása a gyermekkel közösen, és ezek következetes betartatása.
- A gyermek viselkedésére vonatkozó elvárások pontos megfogalmazása, fokozatosság, következetesség érvényesítése.

Fejlesztendő kompetenciák a pedagógiai tevékenységek során

- Anyanyelvi kompetencia
- A hatékony önálló tanulás kompetenciája
- Szociális és állampolgári kompetencia
- Digitális kompetencia

A megismerés és a problémák feltárása utáni feladataink és azok szinterei

- A vizsgálati eredmények után a szakvéleményben leírtak szerint járunk el, terápiás módszereket alkalmazunk, a lehetőségeink szerint.
- Esetelemzésekkel segítjük, hogy a hatékony nevelés érdekében egységes szemlélet alakuljon ki a gyermeket tanító kollégák körében.
- Differenciált bánásmódot, egyéni elbírálást alkalmazunk a tanítási órákon.

- Önismeret, helyes önkép kialakítására törekszünk.
- Egyéni fejlesztéssel, korrepetálással segítjük tanulásukat.
- Integrált formában, az egyéni képességekhez igazodó differenciálással, és a tananyag differenciálásával segítünk.
- Részképességzavar esetén a gyermekek fejlesztő foglalkozáson vesznek részt, ahol differenciált feladatokkal, egyéni haladási tempóval, egyéni motiválással segítjük továbbhaladásukat. (Fejlesztő pedagógus)

A beilleszkedési, magatartási nehézségek enyhítését szolgáló egyéb tevékenységek

- Rendszeres kapcsolatot tartunk a helyi óvodával, a Pedagógiai szakszolgálattal, és a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, Gyámügyi előadóval.
- Utazó szakemberek segítségét vesszük igénybe a feladatok ellátására.
- Abban a tanévben, amikor a feltételek adottak, és a körülmények indokolják, egy kis létszámú első osztályt is indítunk, ahol a tanulóira irányuló egyéni odafigyelés fokozottan érvényesül.
- Családlátogatások, rendkívüli fogadóórák alkalmai.
- Személyes, egyéni tanácsadás tanulóknak, szülőknek
- Egészségvédő, mentálhigiénés programok szervezése.
- A tanulók szabadidejének szervezése (napközi, szünidei programok, tanórán kívüli foglalkozások).

7.4 A sajátos nevelési igényű tanulók nevelése és oktatása

Intézményünk a Pedagógiai Szakszolgálat vagy a Szakértői és Rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján fejlesztésre szoruló gyermekeket integráltan oktatja. Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelése-oktatása szegregáltan történik, eltérő tanterv szerint. A tanulókkal gyógypedagógiai végzettségű pedagógusok foglalkoznak, akik a fejlesztéshez szükséges speciális feltételekkel optimálisabb körülményeket tudnak biztosítani.

A fejlesztés alapelvei, céljai, feladatai

Alapelvek

Olyan iskolai légkört igyekszünk biztosítani, amelyben felnőtt és gyermek jól érzi magát, ahol a társas kapcsolatok a kölcsönös tiszteleten alapulnak, ahol minden tanuló teljes értékű emberként élheti meg önmagát, különösségét, másságát is elfogadva.

Célok

- A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációjának, iskolai pályafutásának segítése a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő integrált oktatással. Fő célnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladás tekinthető.
- Az értelmi fogyatékos tanulók fejlesztésének célja, hogy a gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs és rehabilitációs neveléssel az értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, társadalmi integrációja eredményes legyen.

Feladatok

- Az enyhe értelmi fogyatékos tanulók érdekében a NAT, és az arra épülő kerettantervek differenciált alkalmazása, a fogyatékossgból adódó hátrányos következmények csökkentése, vagy ellensúlyozása.
- A képességek tervszerű fejlesztése az egyéni fejlődési sajátosságok szerint.
- A tanítás- tanulás folyamatában megmutatkozó sérült funkciók korrigálása, kompenzálása, a tanulási technikák elsajátíttatása, a szociális képességek fejlesztése, az önálló életvezetésre nevelés.

A tanulók fejlesztésében részt vevő szakemberek feladatai:

Az osztályfőnök feladata:

- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált neveléséhez és oktatásához a fejlesztésben részt vevő pedagógusnak magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal kell rendelkeznie.
- A tananyag- feldolgozásnál figyelembe kell vennie a tantárgyi tartalmak sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző módosulásait, az adott szükséglethez igazodó módszereket kell alkalmaznia.

A fejlesztőpedagógus, logopédus munkája:

- A tanulók fejlesztésében jelentős részt vállal a fejlesztőpedagógus, logopédus aki az ellátáshoz szükséges megfelelő szakképesítéssel rendelkező tanár.
- Együttműködik a pedagógusokkal, figyelembe veszi a tanulóval foglalkozó pedagógusok tapasztalatait, észrevételeit, javaslatait.
- Terápiás fejlesztő tevékenységet végez a tanulóval való közvetlen foglalkozásokon, egyéni fejlesztési terv alapján, a rehabilitációs órakeretben.
- Segíti a pedagógusokat a tanuló szakértői véleményében leírt pedagógiai diagnózis értelmezését.
- A fejlesztés tapasztalatait megosztja a pedagógusokkal

Gyermekvédelmi felelős:

- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi munkáját, magatartását.
- Kapcsolatot tart az osztálytanítókkal.
- Szükség esetén beavatkozik, él a jelzőrendszeri lehetőségekkel.

Tárgyi feltételek

Az integráltan oktatott tanulók körében

- A tanuló speciális igényeihez szükséges környezet kialakítása (a tanuló elhelyezése az osztályteremben, szükséges megvilágítás, hely- és helyzetváltoztatást segítő bútorok, eszközök alkalmazása),
- a tanulók speciális igényeihez szükséges tankönyvek kiválasztása, beszerzése;
- speciális segédeszközök a tanításhoz;
- számítógépek, szoftverekkel;
- fejlesztő szoba, speciális fejlesztő eszközökkel;

A szegregáltan oktatott értelmi fogyatékosok tanításánál

- Többségi iskolás tanulókkal egy épületben, de külön tanteremben tanulnak
- Sport, és kulturális rendezvényeinken együtt vesznek részt a többségi osztályokba járó tanulókkal

Személyi feltételek

- A törvényi előírásoknak megfelelő szakképesítésű pedagógusok.

7.5 Az ifjúságvédelemi feladatok ellátása

Alapelvek:

- Az iskolai gyermekvédelem olyan komplex és preventív tevékenységi rendszer, amelyet a gyermeki szükségletek (szeretet, biztonság, esélyegyenlőség, egészségvédelem) kötelességek és jogok kiteljesítésére való folytonos törekvés jellemez.
- A gyermekvédelem csak akkor lehet eredményes, ha a gyermekek mindenekfelett álló érdekének érvényesítését tartjuk elsődlegesnek, és ennek kapcsán szoros együttműködés alakul ki valamennyi érintett résztvevő között.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi munka minden pedagógus feladata, kiemelt osztályfőnöki tevékenység. Minden gyermek és család egyéni bánásmódot igényel, csak úgy lehetünk sikeresek, ha erre rátalálunk.
- A gyermekvédelmi felelős segíti az iskola pedagógusainak gyermekvédelmi munkáját.

A gyermekvédelemnek alapvetően két nagy területe van:

- Az egyik a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókkal való törődés. Környezetünkben a veszélyeztetésnek és a hátrányos helyzet kialakulásának többféle formája jelenik meg. A családok szétesése, az alacsony kereset, munkanélkülivé válás, a nagycsaládról való gondoskodás terhe, érzelmi, erkölcsi elhagyatottság, egészségügyi problémák, tanulási nehézségek, magatartászavarok.
- A másik terület az intézmény valamennyi tanulóját érintő preventív és felvilágosító tevékenység. Ez akkor lesz hatásos, ha az ártalmak és veszélyek bemutatásával párhuzamosan felvértezzük tanulóinkat a védekezési lehetőségekkel. Hasznos tevékenységek, tartalmas életcélok felé irányítjuk figyelmüket.

Fejlesztendő kompetenciaterületek

- Kezdeményezőkéesség és vállalkozási kompetencia területén:
 - Egyéni tervkészítés, megmértetés, kockázat vállalás, döntési képesség,
 - Életvezetési ismeretek
- Digitális kompetencia területén:
 - Ismeretszerzés képessége, kritikai gondolkodás
- Szociális és állampolgári kompetenciák területén:

- Együttműködés szabály-, norma tudat, egészséges életmód, csoportmunkában konfliktus megoldási készség, énkép, önismeret, konfliktuskezelés
- Önálló tanulás
 - Alapkészségek kiépülése, motiváció, tanulási szándék, értékelés, önértékelés képessége

Feladatok, eljárások, tevékenységek

Elsősorban a megelőzésre helyezzük a hangsúlyt:

- Nevelési eljárásainkkal a lehető legnagyobb mértékben közelíteni kívánjuk egymáshoz az eltérő anyagi és társadalmi helyzetű tanulóink neveltségi és tudásszintjét.
- Törekszünk a „másság” elfogadtatására, szeretnénk megtanítani őket együtt élni hátrányos helyzetű társaikkal.
- Igyekszünk megismerni az iskolánkba lépő új tanulók – első osztályosok és más iskolából érkezettek családi hátterét.
- Felismerve a gyermekekre leselkedő veszélyeket, az osztályfőnöki órák programjában nagy súllyal szerepel a dohányzás, az alkohol, a drog, az AIDS, és ezzel szoros összefüggésben a bűnmegelőzés és az áldozattá válás problémája.
- A különleges bánásmódot igénylő gyermekek számára biztosítjuk a megfelelő ellátást.
- A deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzésére, egyénre szabott nevelést, a fejlesztésre szorulóknak között egyénre szabott követelményrendszert igyekszünk alkalmazni.
- A határtalan, és a szülői kontroll nélküli televíziózás, internetezés ártalmairól rendszeresen szólnak a szülői értekezleteken és a fogadó órákon.
- Az osztályfőnökök a veszélyhelyzetbe kerülő vagy abban szenvedő tanulóinknak a jelzőrendszer működtetésével segítségnyújtást kezdeményeznek.
- Az étkezési, a tankönyvtámogatások és a diákjóléti hozzájárulások (táborozások, erdei iskolai programok stb.) igénye esetén a gyermekvédelmi felelős az osztályfőnökkel együtt javaslatot tesznek a segítségre szoruló gyerekek és családok támogatására.
- Igyekszünk rendszeres kapcsolatot kialakítani a szülőkkel.

Fokozott figyelmet fordítunk a hátrányos helyzetű és veszélyeztetett tanulókra.

- A már kialakult hátrányos helyzet illetve veszélyeztetettség esetén igyekszünk orvosolni a bajt.

- A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink tanulmányi munkáját, magatartását folyamatosan figyelemmel kísérjük, az osztályfőnökök is, és (vagy) a gyermekvédelmi felelősök folyamatosan nyomon követik fejlődésüket.
- A tanulási nehézségekkel küzdő tanítványainkat korrepetáljuk, napközibe, tanulószobába irányítjuk.
- Igyekszünk az ingerszegény környezetből érkezőket is élményekhez juttatni kirándulások, táborozások, kulturális szabadidős és sportprogramokba való bevonással.
- Megemlékezünk a hagyományos ünnepnapokról és jeles napokról, (mikulás, karácsony, farsangi bál, húsvét, gyereknap), ápoljuk hagyományainkat, élményt és példát adva azok számára is, akiknél ez otthon nem adatik meg.
- Tanítványaink szüleivel igyekszünk állandó kapcsolatban lenni.

Munkánk eredményessége érdekében kapcsolatot tartunk más intézmények szakembereivel:

- Iskolaorvossal, védőnővel;
- gyermekjóléti és családsegítő szolgálat szakembereivel;
- pszichológussal;
- a rendőrség és
- a gyámhatóság munkatársaival.

7.6 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek

Tapasztalható, hogy kismértékben, de csökken a tanulók létszáma, ugyanakkor egyre több a nehéz anyagi körülmények között élő család.

A jövő nemzedékért érzett felelősségünk tudatában igyekszünk segíteni a hátrányos helyzetű tanulóink beilleszkedését, folyamatos fejlődését.

Ez a feladat igényli tőlünk a legtöbb tapintatot, empátiát.

A szülő nehezen nyilatkozik anyagi gondjairól, sokszor a pedagógus veszi észre, hogy a család problémával küzd.

Az otthoni gondok mindig kihatnak a tanulók tanulmányi munkájára, sőt magatartására is. Ez a legfontosabb jelzés a pedagógus számára. Ha egy gyerek megváltozik – főleg negatív irányba – ott a problémát elsősorban a családban kell keresni.

Fontos feladat, hogy a családokat partnerként vonjuk be az iskolai folyamatokba, döntésekbe. El kell érniük, hogy bizalommal fordulhassanak bármelyik kollégához, ha segítséget igényelnek.

A gyermekvédelmi felelősök és az osztályfőnökök együttműködése itt még fontosabb, mert a bizalom megteremtése a diszkrét segítségnyújtáson múlik.

A szociális hátrányok enyhítését a következő kompetenciaterületek fejlesztése segíti

- Anyanyelvi kommunikáció:
 - Önálló szövegértés, szövegalkotás, gondolatok, vélemény megfogalmazása szóban és írásban.
- Matematikai kompetencia:
 - Alapvető, gyakorlati számolási és gondolkodási képességek kialakítása, amelyek konkrét élethelyzetek megoldására készítene fel.
- Digitális kompetencia:
 - Számítógép használata, információkeresés, kritikus gondolkodás.
- Szociális és állampolgári kompetencia:
 - Konfliktusmegoldás, szocializáció, beilleszkedés közügyekben való eligazodás segítése, önismeret, helyes önkép kialakítása, szabály- és normakövetés, az egyén és az élet tisztelete. Egészséges életmód.

A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységi formák

- Felzárkóztatás, illetve tehetséggondozás;
- egyén bánásmód érvényesítése a tanórákon;
- napközi, tanulószoba;
- egészséges életmódra nevelés, tanítási órán, és tanítási órán kívül;
- mentálhigiénés programok, prevenciós programok;
- pályaaorientációs tevékenység;
- továbbtanulásra való felkészítés (magyar, matematika tantárgyak);
- táborozások, kirándulások;
- szabadidő helyes eltöltését biztosító programokban való részvétel szorgalmazása;
- tájékoztatás a szociális juttatások lehetőségéről, (tankönyv, étkezés stb);

- különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés;
- figyelemfelhívás a tanulást segítő foglalkozások előnyeire;
- kapcsolattartás a szülőkkel és a segítő intézményekkel;
- táborozási, kirándulási, úszás, erdei iskola, tanszer, ballagás stb. hozzájárulások iránti igény támogatása;
- alapítványi támogatásokhoz való hozzájutás segítése;
- pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon (Arany János Tehetséggondozó Program, Út a középiskolába stb.);
- egészségügyi szűréseken való részvétel.

Szociális hátrányok enyhítése érdekében felmérések, információk alapján megfelelő intézkedéseket kezdeményezünk:

- Étkezési hozzájárulás;
- tankönyvvásárlási támogatás,
- rendkívüli szociális segélyek (tanulmányi kirándulás, úszás, erdei iskola, ballagás, stb.);
- rendszeres gyermekvédelmi támogatás céljából;
- tájékoztatjuk a családokat a törvény adta család- és gyermekvédelmi lehetőségekről;
- kapcsolatot tartunk fenn a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal, a Pedagógiai Szakszolgálattal,
- jelzőrendszeri feladatainknak eleget teszünk;

8. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a nevelőtestületi értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése.
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetésével, a diákok kéréseinek továbbítása.
- A pedagógusok aktív részvétele diákrendezvényeken (farsang, DÖK nap, osztályrendezvény, fióka avató, kirándulás stb.).
- Egy tanítási nélküli munkanap programjának eldöntése.

- DÖK bevonása azon intézményi dokumentumok véleményezésébe, amelyre azt jogszabály előírja.

9. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskola akkor működik eredményesen, ha a tanulók érdeklődésére épít, és figyelembe veszi a szülői érdekeket is.

A gyermeki személyiség harmonikus fejlesztésének elengedhetetlen feltétele a szülői ház és pedagógus közösségünk koordinált, aktív együttműködése.

Ezen együttműködés:

- Alapja a gyermek nevelése-oktatása iránt érzett közös felelősség.
- Megvalósulási formái a kölcsönös támogatás és a koordinált pedagógiai tevékenység.
- Feltétele a kölcsönös tisztelet, őszinteség, bizalom és tájékoztatás.
- Várható eredménye a családi és iskolai nevelés egysége, és ennek nyomán a kedvezően fejlődő gyermeki személyiség.

9.1 A tanulók közösségét érintő kapcsolattartási formák

A tanuló és pedagógus együttműködésének lehetőségei:

- Osztályfőnöki órák keretében, egyéni megkeresések formájában
- tanórán kívüli tevékenységek, iskolai programok, szervezése, megvalósítása során.
- A diákönkormányzat képviselőinek részvétele a diákok többségét érintő változtatások előtt a nevelőtestületi értekezleten, vagy vezetőségi értekezleten.
- Iskolai diákfórum megszervezése.
- A DÖK segítő tanár folyamatos kapcsolattartása az iskola vezetésével, a diákok kéréseinek továbbítása
- A pedagógusok aktív részvétele diákrendezvényeken (farsang, DÖK nap, osztályrendezvény, kirándulás stb.).
- DÖK bevonása azon intézményi dokumentumok véleményezésébe, amelyre azt jogszabály előírja.

9.2 A szülők közösségét érintő együttműködési formák

A hatékony együttműködés érdekében valamennyi szülőtől elvárjuk:

- Az együttműködő magatartást, a problémák nyílt jelzését, megbeszélését, megoldását.
- A gyermekek tanulmányi munkájának folyamatos figyelemmel kísérését.
- A gyermekek tanulmányi munkájához szükséges felszerelések biztosítását.
- Aktív részvételt az iskolai szülői értekezleteken, fogadóórákon és rendezvényeken.
- Nevelési problémák, családi nehézségek őszinte jelzését, közös megoldás keresését.
- Érdeklődő-segítő hozzáállást, visszajelzést az iskola működésével kapcsolatban.
- Segítségnyújtást az iskolai rendezvényeken, iskolaszépítő tevékenységet.

A szülőkkel való kapcsolattartáshoz az alábbiakkal járunk hozzá:

- Nyílt napok, nyílt órák szervezése;
- rendszeres tájékoztatás tanulóink előmeneteléről, magatartásáról;
- előre tervezett szülői értekezletek (évente 2 alkalommal);
- rendkívüli szülői értekezletek;
- fogadóórák (évente 2 alkalommal), egyéni fogadóórák egyeztetett időpontban;
- pályaválasztási tanácsadás;
- pályaválasztási szülői értekezlet;
- szükség esetén családlátogatás;
- gyermekvédelmi felelős szociális és nevelési problémákban nyújtott támogatása;
- Megbeszélések a Szülői szervezettel (SZMK).

A szülői ház és iskolánk együttműködésének további lehetőségei:

- Közös rendezvények szervezése a diákok, a szülők és a pedagógusok részvételével;
 - Sportnap, Széchenyi nap, iskolai ünnepélyek, megemlékezések, iskolaszintű programok, Szülők- nevelők bálja, Valentin bál, farsang, kirándulások, úszás stb.
- Az iskolai alapítvány bevonása a közös rendezvények támogatásába.
- Felmerülő problémáik megoldásához segítséget kérhetnek:
 - szaktanártól,
 - osztályfőnöktől,

- fejlesztő pedagógustól,
- iskolatitkártól (tanügyi, ügyviteli esetek)
- az iskola vezetőitől.

A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei

- A szülőkkel való kapcsolattartásban, az együttműködés változatos formáinak, módszereinek a bővítése.
- El kell érni, hogy a szülők nagyobb számban legyenek partnerei a pedagógusoknak nevelésben.
- Szorgalmazni kell, hogy megismerjék az iskola nevelési-oktatási célkitűzéseit, és azok megvalósításában aktívan működjenek közre.

10. A tanulmányok alatti vizsgák vizsgaszabályzata

A vizsga szabályzat célja hogy a tanulmányok alatti vizsgák az érvényes jogszabályokban foglaltak szerint valósuljanak meg.

A vizsgaszabályzat az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra vonatkozik

- osztályozó vizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra
- pótló vizsgákra
- helyi vizsgákra

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozó vizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozó vizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít,
- aki pótló vizsgát tehet.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

Az értékelés rendje:

- A tanulónak osztályozóvizsgát kell tennie, ha:
 - az iskola igazgatója felmentette a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól;
 - az igazgató engedélyezte, hogy egy vagy több tantárgyból a tanulmányi követelményeknek egy tanévben az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget
 - tankötelezettségét magántanulóként teljesíti;
 - egy tanítási évben a jogszabályokban előírtaknál többet mulasztott, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozóvizsgát tehet;
 - a tanuló félévi, év végi osztályzatának megállapításához független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.
- A más intézményből felvett tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie, ha az adott tantárgya(ka)t az előző iskolájában nem tanulta, vagy az adott tantárgy(ak)ból lényeges, a továbbhaladáshoz szükséges témaköröket még nem tanulta.
- A tanuló pótló vizsgát tehet, ha
 - a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsga befejezése előtt engedéllyel távozik.
- Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha
 - ha a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott;
 - osztályozóvizsgáról neki felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül távozik.
- Helyi vizsgák

Iskolánk a mindenkori nyolcadik osztályos tanulóink teljesítményének ellenőrzése és értékelése céljából a tanév végén matematika, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv tantárgyakból szummatív vizsgát alkalmaz.

 - A vizsga tartalmi követelményeit a helyi tantervekben rögzített követelmények alapján a szaktanárok állítják össze, a munkaközösség-vezetők jóváhagyásával.
 - A vizsgák formáját (írásbeli, szóbeli) a szaktanárok javaslata alapján, a munkaközösség-vezetők hagyják jóvá és a nevelőtestület fogadja el.
 - Valamennyi tantárgy tekintetében tantárgyi vizsgaszabályzat készül, amelyet a munkaközösségek tanév elején felülvizsgálhatnak, és változtatásra felterjeszhetik.
 - A vizsgák időpontját a tanév munkatervében tervezzük.

Követelményrendszer:

- A tanulmányok alatti vizsgák követelményeit az iskola határozza meg, az osztályozóvizsga követelményeit a házirendben szabályozza.
- A követelményrendszert az iskola helyi tantervében az adott tantárgy tantervi követelményei szabályozzák.
- Az osztályozó vizsga, különbözeti vizsga követelményeit a tantervi követelmények alapján kell összeállítani.
- A javító vizsga követelményeit a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlen ismeretek alapján, azaz a minimum szint szerint kell meghatározni.
- A tantárgy jellegétől függően a vizsga lehet szóbeli, írásbeli, gyakorlati, vagy ezek variációi.
- Készségtárgyból elsősorban gyakorlati számonkérést kell előtérbe helyezni.
- Magántanulót készségtárgyakból nem kell vizsgáztatni.

Eljárásrend:

- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.
- Osztályozó vizsgát az iskola a tanév során bármikor szervezhet.
- Javítóvizsgák letételére aug.15-aug. 31. között jelöl ki az iskola időpontot.
- A tanulmányok alatti vizsgák időpontjáról írásban kell az értesítést megküldeni.
- Az osztályozó- és javítóvizsga anyagát bizonyítvány osztáskor a tanulónak írásban át kell adni.
- Magántanulónak az aktuális tanév elején kell kijelölni a számonkérés anyagát.
- Magántanuló szülőjét az osztályozó vizsga előtt írásban kell kiértesíteni a vizsga időpontjáról.
- Az igazgató felel a vizsgák jogszerű előkészítéséért, és a zavartalan lebonyolítás feltételeinek megteremtéséért.
- A vizsgabizottságot az iskola igazgatója jelöli ki és bízza a meg feladat ellátásával.
- A vizsgabizottság háromtagú. Iskolában megtartott vizsga esetén az iskola pedagógusai.
- A vizsgabizottságnak lehetőség szerint legalább két olyan tagja legyen, aki a végzettsége alapján jogosult annak a tárgynak a tanítására, amelyikből a tanuló vizsgázik.
- A független vizsgabizottság elnökét és tagjait a kormányhivatal kéri fel. A vizsgabizottság tagjai nem lehetnek annak az iskolának a pedagógusai, amelyekkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.
- A vizsgabizottság elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért.

- Kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat taníthatja.

11. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

- Iskolánk azokat a tanköteles tanulókat köteles felvenni, átvenni, akiknek lakóhelye, tartózkodási helye településünkön van.
- Az iskolába felvett tanulók osztályba sorolásáról a munkaközösség véleményének kikérésével az igazgató dönt.
- Más településről jelentkező tanulót az igazgató nem köteles felvenni.
- Más intézményből érkező tanuló különbözeti vizsgát köteles tenni azokból a tantárgyakból, amelyeket a bizonyítványa alapján nem tanult, vagy bizonyíthatóan lényeges lemaradásban van az évfolyamára előírt tantárgy tananyagához képest. A felkészítésről a szülő köteles gondoskodni. Ha a tanuló az előírt időben (max. két hónap) a különbözeti vizsgán nem felel meg, akkor tanulmányait évismétléssel, vagy év közben az alacsonyabb évfolyamban folytathatja.
- A külföldről érkező tanuló felvételét az igazgató különbözeti vizsga letételéhez kötheti. A külföldről érkező tanuló bizonyítványának elismeréséről a mindenkori érvényes jogszabályok figyelembe vételével az igazgató dönt.

Az intézmény helyi tanterve

1. A választott kerettanterv megnevezése

Iskolánkban az 51/2012.EMMI rendelet 1. és 2. mellékletében megtalálható

- Kerettanterv az általános iskola 1-4. évfolyamára
- Kerettanterv az általános iskola 5-8. évfolyamára kerülnek bevezetésre

1.1 A kerettantervek

A kerettantervek közül az alábbiakat alkalmazzuk:

Tantárgy megnevezése	Változat
Magyar nyelv és irodalom	A változat
Matematika	B változat
Fizika	A változat
Kémia	B változat
Biológia-egészségtan	A változat
Ének-zene felső tagozat	A változat
Ének-zene alsó tagozat	B változat
Természetismeret 6. évf.	

- A választható tantárgyak közül az alábbiakat választottuk:
 - 5. évfolyam: Informatika 1 óra/hét
Hon-és népismeret 1 óra/hét
- Szabadon választható órakeret
 - a szabadon választható órakeret terhére új tartalmakat nem emeltünk be a helyi tantervükbe. A megemelt óraszámokat az tantárgyi tartalmak elmélyítésére, differenciálásra, gyakorlásra, felzárkóztatásra és tehetséggondozásra fordítjuk.
 - A matematika és magyar nyelv és irodalom órákon a tantárgyi tartalmak elsajátíttatása mellett az országos mérésekre való felkészítésére is hangsúlyt fektetünk.
 - Nyolcadik évfolyamon a továbbtanulók központi felvételire való felkészítését segítjük, valamint az év végi vizsgákra is felkészítjük tanulóinkat.

Érvénybe lépő tantervek

Tanév	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam		5. évfolyam		6. évfolyam		7. évfolyam		8. évfolyam	
	tanterv	óraszám	tanterv	óraszám	tanterv	óraszám	tanterv	óraszám	tanterv	óraszám	tanterv	óraszám	tanterv	óraszám	tanterv	óraszám
2013 / 2014	NAT 2012.	25	NAT 2007.	21,5	NAT 2007.	22,5	NAT 2007.	25	NAT 2012.	28	NAT 2007.	25,5	NAT 2007.	29	NAT 2007.	29
2014 / 2015	NAT 2012.	25	NAT 2012.	25	NAT 2007.	22,5	NAT 2007.	25	NAT 2012.	28	NAT 2012.	28	NAT 2007.	29	NAT 2007.	29
2015 / 2016	NAT 2012.	25	NAT 2012.	25	NAT 2012.	25	NAT 2007.	25	NAT 2012.	28	NAT 2012.	28	NAT 2012.	31	NAT 2007.	29
2016 / 2017	NAT 2012.	25	NAT 2012.	25	NAT 2012.	25	NAT 2012.	27	NAT 2012.	28	NAT 2012.	28	NAT 2012.	31	NAT 2012.	31

1. táblázat

Óratervezés a kerettantervekhez az 1–4. évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámokkal

Óratervezés a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	7
Idegen nyelvek				3
Matematika	5	5	5	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	2	2
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	4+1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Heti tanítási időkeret	52	52	52	55
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	27	27	27	28
SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs foglalkozásai				
értelmi fogyatékos	3	3	3	3
gyengénlátó	7	7	7	7
vak, nagyothalló, mozgás-és beszéd fogyatékos	8	8	8	8
süket és autista	10	10	10	11
egyéb	3	3	3	3
Magántanulóokra				
Heti 10 óra / fő				

2. táblázat

Óraterv a kerettantervekhez az 5–8. évfolyamon, a szabadon tervezhető órakeret terhére megemelt óraszámokkal

Óraterv a kerettantervekhez az 5–8. évfolyamon				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4,5	4	4,5
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan		0,5	2	1,5
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	2
Földrajz			1,5	2
Ének-zene	1,5	1,5	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	4+1
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Heti tanítási időkeret	51	51	56	56
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	23	23	25	25
SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs foglalkozásai				
értelmi fogyatékos	3	3	4	4
gyengénlátó	8	8	8	8
vak, nagyothalló, mozgás-és beszéd fogyatékos	9	9	10	10
süket és autista	11	11	12	12
egyéb	3	3	4	4
Magántanulókra				
Heti 10 óra / fő				

3. táblázat

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok az alsó tagozat 1–4. évfolyamon (az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára)

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	8
Matematika	5	5	4	5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	2	2	2	2
Ének-zene	2	1	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2
Informatika	-	-	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Habilitáció-rehabilitáció	3	3	3	3

4./a táblázat

Kötelező tantárgyak és minimális óraszámok a felső tagozat 5–8. évfolyamon (az enyhén értelmi fogyatékos tanulók számára)

Tantárgyak	5. évfolyam	6. évfolyam	7. évfolyam	8. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	5	5	5	5
Idegen nyelv	-	-	2	2
Matematika	5	5	5	5
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Természetismeret	2	2	4	4
Földrajz	-	1	1	2
Ének-zene	2	2	1	1
Vizuális kultúra	2	2	1	1
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	2	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki óra	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31
Habilitáció-rehabilitáció	3	3	4	4

4./b táblázat

Megjegyzés a 4. táblázathoz:

- Az óraterv a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelveiről szóló 32/2012.(IX.28.) EMMI-rendelet alapján készült.
- A tanulók összevont csoportban tanulnak.
- A tanév elején, a csoport összevonás ismeretében az általános óraterv alapján készülnek el az aktuális csoport(ok)ra vonatkozó óratervi táblázatok.
- Az aktuális év csoportjainak óratervi órái nyomon követhetők a tantárgyfelosztást tartalmazó táblázatokban és az órarendekben.

A tagiskola helyi tantervében kiemelten vannak jelen a fenntarthatóságra nevelés elemei.

2. Alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek, taneszközök kiválasztásának elvei

A kiválasztás alapelvei

Az adott munkaközösség teljes egyetértésével lehetséges, figyelembe véve az alábbiakat:

- Szerepeljen a minisztérium által kiadott tankönyvjegyzékben;
- tartalma illeszkedjen az adott tantárgy tantervéhez;
- tananyagának elrendezése logikus, szemléletes legyen;
- adjon lehetőséget a tehetséggondozásra, illetve segítse a felzárkóztatást;
- alkalmas legyen a tanulók munkájának irányítására a tanulás egy-egy szakaszában;
- gondolkodtató, változatos feladatokat tartalmazzon;
- a különböző tantárgyak sajátosságainak megfelelően segítse a tanulási technikák elsajátítását;
- adjon lehetőséget a differenciált foglalkoztatásra, fejlesztésre;
- adjon lehetőséget az önálló tanulói munkáltatásra;
- alkalmas legyen a tanult ismeretek gyakorlására, alkalmazására;
- segítse a megértést, az önellenőrzés képességének fejlesztését;
- jól látható, esztétikus fotókkal, ábrázolásokkal illusztrált legyen;
- tetszetős, tartós kivitelű legyen;
- ára legyen mérsékelt;
- a mindenkori jogszabályi előírások figyelembe vételével a tartós tankönyvek beszerzése kerül előtérbe.

Tankönyvek ingyenes igénybevételét a mindenkori érvényes jogszabályok szerint biztosítjuk az abban érintett évfolyamok és tanulók számára.

3. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

3.1 Feladataink az alsó tagozaton

- A pedagógiai munkánk középpontjában a személyre szóló fejlesztésre való törekvés álljon.
- Fokozatosan vezessük át a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.
- Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése.
- A tanulói kíváncsiságra, érdeklődésre épített, és az így motivált munkában fejlesszük a kisgyermekben a felelősségtudatot, a kitartás képességét, és segítjük érzelmvilágának gazdagodását.
- Engedjünk teret a tanulók játék-és mozgás iránti vágyának.
- Adjunk mintákat az ismeretszerzéshez, a feladat-és problémamegoldáshoz.
- Alakítsuk ki a megfelelő tanulási szokásokat.
- Támogassuk az egyéni képességek kibontakozását.
- Segítsük a tanulási nehézségek leküzdését.
- Törekedjünk azoknak a hátrányoknak a csökkentésére, amelyek a gyermekek szociális-kulturális környezetéből vagy eltérő ütemű éréséből fakadnak.
- Hívjuk fel a tanulók figyelmét a szűkebb és a tágabb környezetből megismerhető értékekre.
- Erősítsük meg a humánus magatartásmintákat, szokásokat.
- A környezet, a körülöttünk lévő világ egyes jelenségeinek empirikus tapasztalatok útján való értékelése.
- A környezeti nevelés terén törekedni kell a tanórán kívüli környezetben történő megvalósítás bővítésére, a lehetőségek maximális kihasználására (napközis időkeret, iskolán kívüli programok, erdei iskola, tanulmányi kirándulások, pályázati programok stb.).
- A tanulókat fizikailag aktív, egészségtudatos életmódra, az egészségmegőrzés érdekeit szem előtt tartó életvezetésre szocializáljuk a foglalkozások során.
- Stressz- és feszültségoldás háttérismereteinek és technikáinak elsajátíttatása a mindennapokban.

- Az írásbeliség és a szóbeliség egyensúlyára való törekvés; a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése, személyre szóló, fejlesztő értékelésük.
- A gyermekek jellemét formálva segítsük a személyiség érését, helyes fejlődését.
- Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a NAT elveiből következő motiválási és a tanulásszervezés folyamat.
- A belépő első idegen nyelv oktatása vonatkozásában a távlati koncepciót arra kell alapozni, hogy a 12. évfolyam végéig – az érettségi vizsga idejére – a B1 szintet elérjék a tanulók a nyelvtudás terén.

3.2 Feladataink a felső tagozaton

- A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.
- A 7-8. évfolyamon folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.
- A különböző érdeklődésű, eltérő értelmi, érzelmi, testi fejlettségű, képességű, motivációjú, szocializáltságú, kultúrájú gyermekeket felkészítjük a továbbtanulásra, és előkészítjük őket a társadalomba való majdani beilleszkedésre.
- Fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő, kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- Fejlesztjük a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaratát, segítőkészségét, empátiáját. Gyakorlati módon igazoljuk a megbízhatóság, becsületesség, szavahihetőség értékét.
- Fejlesszük a tanulóknál azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való kiegyenlített, építő kapcsolatokhoz szükségesek.
- A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során fejleszteni, formálni kell a tanulók önismeretét, együttműködési készségét, akaraterejét, segítőkészségét, szolidaritás-érzését, empátiáját.

- Tudatosítani a tanulóknak a közösség demokratikus működésének értékét és általánosan jellemző szabályait.
- A nemzeti azonosságtudat fejlesztése mellett nevelnünk kell az egymás mellett élő különböző kultúrák megismerésére, megbecsülésére.
- Tisztáznunk és tudatosítanunk kell az egyén és közérdek, a többség és kisebbség fogalmát, és ezek egymáshoz való viszonyulását.
- Az egészséges nemzeti öntudat fogalmi elemeinek megismertetésével a közösségfejlesztés céljait is szolgáljuk, de kellő hangsúllyal mutatunk rá a tolerancia fontosságára, a velünk élő nemzetiségek, vallási-nyelvi etnikumok nemzet- és államalkotó szerepére, melynek különös jelentősége van történelem, magyar irodalom, erkölcsstan tantárgy terén.
- Erősíteni szükséges az Európához való tartozás tudatát, más népek hagyományainak, kultúrájának, szokásainak - egyetemes értelemben vett - megismertetésével, elfogadtatásával.
- Fontos megértetni, hogy a természeti és az épített környezet védelme, fejlesztése az emberiség, azaz a mi felelőségünk.
- Be kell láttatnunk, hogy az emberiség közös gondjainak megoldásában az egyénnek is felelősége van.
- Mintákat kell adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, meg kell alapoznunk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait.
- Az egészséges életvitel kialakításához az egészségügy gyakorlati jellegű oktatásával kell hozzájárulni, mely az egészségmegőrzésnek, a fizikailag aktív és egészségtudatos életvezetésre készítetésnek a komplex intézményi mozgásprogrammal, valamint az egészségnevelési programmal való összhangját képes megjeleníteni a lelki egészség fejlesztésével egyetemben (pl. stressz- és feszültségoldó programok).
- A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata – a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben – a már 1-6. évfolyamon – megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaaorientációra.
- A XX. századi totális diktatúrák jellemzőinek feldolgozása, az általuk elkövetett bűntettek tárgyilagos megismertetése a tanulók életkori sajátosságaiból fakadóan különös jelentőségű az alapvető emberi jogi (alkotmányjogi) ismeretek közvetítésével együtt.

Ennek keretén belül az Alaptörvény Nemzeti hitvallás és Alapvetés részegységeinek ismertetésével kell a tanulókat érthető és általuk is értelmezhető ismeretanyaghoz juttatni, mely a felelős, nemzetéért megalkuvás nélkül tenni akaró és tudó, pozitív demokráciaképpel rendelkező állampolgárrá nevelés kulcsfontosságú területe.

- A természettudományi tantárgyak oktatása terén – az adott kompetenciaterület sajátosságaihoz igazodóan – a következők jelentik a prioritást:
 - természettudományos és műszaki életpályára való szocializáció;
 - a jelen érdekesítő kutatási kérdései, az abba való bepillantás engedése a tanulók számára;
 - természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben történő komplex fejlesztése.

4. A mindennapos testnevelés, testmozgás feladatainak megvalósítása

4.1 A mindennapos testnevelés megvalósítása Dömsödön

Oktatásszervezési terv

A szervező munkánkat megkönnyíti a Sportcsarnok nagy mérete, három részre oszthatósága.

Alsó tagozat

- Mind az öt testnevelés órát (4 testnevelés + 1 tömegsport) az órarendbe építjük be. Ez minden órán 45 perces foglalkozást jelent.
- Amíg a feltételek adottak, addig az alsó tagozaton a tanulók tömegsport órán néptánc oktatásban részesülnek. A néptánc oktatást az iskola szakképesített pedagógusa és a művészeti iskola néptánc tanára vezetik.
- A kerettanterv teljesítése céljából, tömbösített formában úszásoktatásban részesítjük tanulóinkat, ha a fenntartói támogatás ezt minden tanuló számára biztosítja.

Felső tagozat

- A délelőtti órák terhére négy testnevelés óra szerepel a tanulók órarendjében.
- A tömegsport órát délutánra tesszük. A különböző sportegyesületben igazoltan sportoló tanulók ez alól felmentést kapnak. Ugyancsak felmentést kapnak a művészeti iskolákba táncoktatásra járó tanulók is.

- A sportudvarok megléte lehetőséget biztosít nekünk, hogy jó időben minden testnevelés órát a szabad levegőn tartsunk. Rossz idő esetén is maradéktalanul meg tudjuk oldani a mindennapos testnevelést, hiszen a sportcsarnok és a tornaszoba adottak.

Terembeosztás, a tanítási órák helyének megszervezése.

Alsó tagozat

- Az alsó tagozatos gyerekek minden órája a tornacsarnokban folyik, évfolyamonként egyidőben vannak a testnevelés órák. Jó időben az udvaron és a sportudvaron folynak a testnevelés órák.

Felső tagozat

- Az osztályoknak „a maradék időben” vannak órái a Sportcsarnokban.
- A többi testnevelés óra a tornaszobában folyik. Természetesen jó idő esetén, a sportudvarokon vannak a testnevelés órák.

4.2 A mindennapos testnevelés megvalósítása a Tagintézményben

- A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a Nemzeti köznevelési törvény 27. § (11) bekezdésében meghatározottak szerint szervezzük meg a következő módon. Az Nkt. által előírt évfolyamok számára testnevelés – és aerobic órákat valamint délutáni időszakban szervezett tömegsport foglalkozásokat biztosítunk.
- A kerettanterv teljesítése céljából, tömbösített formában úszásoktatásban részesítjük tanulóinkat, ha a fenntartói támogatás ezt minden tanuló számára biztosítja.
- A testi nevelés célja és feladatai megegyeznek a dömsödi iskolára megfogalmazottakkal.
- A testnevelés oktatására a személyi feltételek adottak, de a tárgyi feltételek szerényebbek, fejlesztésre szorulnak. A tornaszoba kicsi, az eszközök is hiányosak, vagy elhasználódtak. Az iskola udvara viszont tágas, alkalmas arra, hogy jó idő esetén a szabadban legyenek a foglalkozások.

5. A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

- Az iskola helyi tantárgyi rendszerében található tantárgyak tanulása minden tanuló számára kötelező.
- Az intézmény feltételei nem teszik lehetővé a tanulók számára a pedagógus személyének megválasztását.
- A dömsödi iskolában német és angol nyelv oktatása folyik.
- A nyelv megválasztása elsősorban szülők döntése, de szakmai és költségvetési okok miatt, az iskola vezetője figyelmen kívül hagyhatja a szülők kérését. Ha a tanuló emiatt az ötödik évfolyamba lépéskor nyelvváltoztatásra kényszerül, akkor felzárkóztatását a szaktanárok oldják meg. (Dömsöd)
- Az apaji tagiskolában csak német nyelv oktatása folyik.

6. Projektoktatás

A projektoktatás lényege

A projektoktatás során a témaegységek feldolgozása, a feladat megoldása a tanulók érdeklődésére, a tanulók és a pedagógusok közös tevékenységére, együttműködésre épül a probléma megoldása és az összefüggések feltárása útján.

A projektoktatás szinterei

- A projektoktatás, mint módszer, bármely tantárgy tartalmához kapcsolódhat. A pedagógus saját szakmai kompetenciája, hogy az abban rejlő lehetőségeket hogyan használja ki.
- A projektoktatás, projektmódszer egyéb lehetőségei a nevelés-oktatás folyamatában
 - pályázatokhoz kapcsolódóan
 - témanap(ok) formájában
 - témahétben (lásd mellékleten a Tagiskola Zöld hét projekt programja)

7. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A különböző szociokulturális háttérrel rendelkező tanulóink között a hátrányok feltárásával és kompenzálásával az esélyegyenlőség biztosítására törekszünk.

- Különösen nagy a felelősségünk a halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esetén. A hátrányos helyzet esetenként a gyermek veszélyeztetettségét is magában hordja. Ők néha csak tőlünk kapnak segítséget a világban való eligazodáshoz, tanulásukhoz, a kultúra értékeinek megismeréséhez, lelki és testi fejlődésükhöz.
- Különös figyelmet fordítunk a bármely okból a lemaradás veszélyének kitett tanulóinkra.
- Tanórán belül differenciált foglalkozással, változatos tanulásszervezéssel fokozott segítségnyújtást biztosítunk számukra, tanulóinkat önmagukhoz képest értékeljük.
- Tanulási nehézségeik okának feltárása céljából szakemberek segítségét kérjük.
- A diagnózisnak megfelelő terápiás foglalkozásban részesítjük tanulóinkat – fejlesztő foglalkozások, tanulás-korrektúra, korrepetálás.
- Magatartási problémák hátterének feltárása céljából kapcsolatot alakítunk ki a családdal.
- Együttműködés hiánya esetén élünk jelzőrendszeri kötelezettségünkkel szakemberek segítségét kérjük
- Egyén bánásmódot érvényesítünk a tanórákon.
- A feltételek megléte esetén kis létszámú osztályt indítunk a tanulásban nehezen induló gyerekek számára
- Különösen indokolt esetben a felső tagozaton is kis létszámú osztályt indítunk, a nagyobb egyéni odafigyelés céljából
- Napközi, tanulószoba igénybe vételét szorgalmazzuk.
- Egészséges életmódra nevelés, tanítási órán, és tanítási órán kívül.
- Mentálhigiénés programokat, prevenciós programokat szervezünk.
- Pályaorientációs tevékenység, a szakmák minél szélesebb körének megismerésére.
- Továbbtanulásra való felkészítés (magyar, matematika tantárgyak).
- Szabadidő helyes eltöltését biztosító programokban való részvétel szorgalmazása.
- Tájékoztatást nyújtunk a szociális juttatások lehetőségéről, (tankönyv, étkezés stb).
- Különböző szintű támogatások elnyerésére történő ösztönzés.
- Kapcsolattartás a szülőkkel és a segítő intézményekkel.
- Táborozási, kirándulási, erdei iskola, úszás, tanszer, ballagás stb. hozzájárulások iránti igény támogatása.

- Alapítványi támogatásokhoz való hozzájutás segítése.
- Pályázat-figyelés, részvétel pályázatokon (Arany János Tehetséggondozó Program, Út a középiskolába program).

8. Az iskolai beszámoltatás, az ismeretek számonkérésének követelményei és formái

8.1 Az írásbeli beszámoltatás

Az írásbeli beszámoltatás szerepe:

- A tanulók tudásának, önálló feladatmegoldásának mérése, a tanuló minősítése.
- A hiányosságok felmérése, pótlásuk megszervezése.
- Típushibák feltárása, a tapasztaltak felhasználása a tanulási folyamatban.

Az írásbeli beszámoltatások eredménye nem lehet a tanuló félévi és év végi minősítésének (osztályzatának) egyedüli meghatározója, lehetőséget kell adni szóbeli feleletre is, és minősítéskor figyelembe kell venni a tanuló egész éves munkáját.

Szemponatok a feladatlapok összeállításához:

- A tartalom kiválasztása a célnak megfelelő legyen.
- Viszonylag objektív mérést tegyen lehetővé.
- Az adott időintervallumon belül elvégezhető legyen.
- Nehézségi foka az átlagos képességű tanulóhoz igazodjék, tartalmazza a minimum követelményeket, az elégséges elérhető legyen.
- A feladatok utasításai egyértelműek legyenek.
- Változatos feladattípusokat (ismeret, összefüggés, alkalmazás, önálló logikus gondolkodás...) tartalmazzon.
- A megelőző összefoglalás, gyakorlás erre fókuszáljon.

Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, és a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Formája	Funkciója	Előzménye	Időtartama	Színe a naplóban Az értékelésben betöltött szerepe	Kijavítás Értékelés Korrekció Határidő	Javítási lehetőség a tanuló részéről (hiányzó/ korrekció)	Korlátai
Témazáró (Központi vagy szaktanár által összeállított)	Tanmenetben megjelölt tematikus egységek lezárása	Ismétlés Összefoglalás Rendszerezés Gyakorlás Előre bejelentett időpont	45 perc	Piros Év végi értékelésben döntő jegynek számít	Törekedni kell arra, hogy a következő órán, de akadályoztatás esetén, két héten belül	Egyéni megítélés szerint	Napi max. 2 előre bejelentett – ha több esne egy napra az alacsonyabb óraszámú előnyt élvez
Röpdolgozat	2 -3 óra anyagából	Bejelentés	20 – 25 perc	Zöld	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs – vagy szóbeli a következő órák valamelyikén.	Nincs
Írásbeli felelet (Lehet egész osztállyal vagy néhány tanulóval.)	1 óra anyagából. Írásban vagy rajzban	Nincs	10 -15 perc	Kék, mint egy szóbeli felelet	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs	Nincs

Fogalmazás - házi - iskolai	Készségek, képessegek vizsgálata	Előkészítése van	45 perc	Kék, mint egy szóbeli felelet	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Egyéni elbírálás alapján	Nincs
Szummatív mérések a 1- 3. osztály végén	Kimeneti eredmény- vizsgálat	Egész évben folyamatos felkészítés	2 x 45 perc	Piros	Tanév végéig	Egyéni elbírálás alapján	Napi max. 1
Szummatív mérések a 4. osztály végén	Kimeneti eredmény- vizsgálat (Esetenként csoportbontáshoz)	Egész évben folyamatos felkészítés	3 x 45 perc	Piros	Tanév végéig	Egyéni elbírálás alapján	Napi max. 1
Szummatív mérések a 8. osztály végén	Kimeneti eredmény- vizsgálat	Egész évben folyamatos felkészítés	Változó	Piros bekarikázott Év végi értékelésben döntő jegyek számít	A szóbeli vizsgák befejezéséig	Egyéni elbírálás alapján	Nincs
Szintfelmérők	Csoportbontáshoz, differenciáláshoz	Nincs	Változó	Nincs	Nincs	Nincs	Nincs
Minimum szintmérők	A továbbhaladáshoz, felzárkóztatáshoz szükséges tudás mérése	Nincs	Változó max. 45 perc	nincs	Lehetőleg következő óra max. 1 hét	Nincs	Napi max. 2

8.2 A tanulói teljesítmények mérésének és értékelésének alapjai

A tanulók folyamatos beszámoltatása, az ismeretek és azok alkalmazásának számonkérése biztosítja a tanórák tervezéséhez szükséges visszacsatolást, a pedagógus, a diák és a szülők számára azt, hogy

- figyelemmel kísérhessék a tanuló egyéni előrehaladását,
- a felmerülő problémákat időben észrevegység,
- a jól teljesítők megerősítést nyerjenek,
- a lemaradó tanulók segítséget kaphassanak.

Feladatai:

- Segítségnyújtás a célok megfogalmazásához.
- A diákok teljesítményének önmagához -, a tanulócsoportok eredményeinek általános (standard) értékekhez, illetve országos eredményekhez való viszonyítása.
- Következtetés a tanítás-tanulás hatékonyságára.

- A követelmény teljesítésének szintjei alapján a korrekció és további gyakorlás, vagy a tehetség gondozás témáinak kijelölése.
- A hozzáadott érték mérése.
- A tanulók tantervi követelményekhez viszonyított tényleges teljesítményének minősítése érdemjeggyel.

Elvei:

- Az értékelés, minősítés mindig előremutató legyen, soha ne megbélyegző.
- Lényeges feladatnak kell tekinteni a tanulói önértékelés rendszerének kialakítását.
- Valamennyi írásbeli számonkérésnél a feladatok legyenek alkalmasak valós tudásszint-mérésére, kompetenciákra. (Felismerés, szabályismeret, alkalmazás)
- A tantárgyi tudás értékelésébe a viselkedési problémák nem számíthatók be.

Az ellenőrzés és értékelés módja és funkciói:

- Szóbeli
 - A már feldolgozott ismeretek rendszeres szóbeli ellenőrzése, számonkérése formatív funkcióval:
 - szóbeli felelet
 - kiselőadás
 - kérdésekre adott válaszok
 - szummatív funkcióval kimeneti eredmény rögzítésére:
 - Szóbeli vizsga (8. osztály év vége)
- Írásbeli
 - Formatív funkcióval, változatos eszközök felhasználásával (teszt, kérdés-felelet, kifejtés, topográfiai, rajzos, stb.):
 - röpdolgozat (két-három óra anyagából)
 - írásbeli felelet (egy óra anyagából)
 - házi fogalmazás

- Diagnosztikus funkcióval helyzetfelmérés, csoportbontás, differenciálás miatt:
 - o Szintfelmérők
 - o Tudáspróba
- Szummatív funkcióval, egy időszak lezárása, kimeneti eredményeinek rögzítésére
 - o Témazáró dolgozat (tematikus egységek lezárásakor)
 - o Minimumszint felmérők (év végén)
 - o Írásbeli vizsga (8. osztály év végén)
- Gyakorlati
 - o Gyűjtő munka-, megfigyelések-, kísérletek... értékelése (megfelelő felkészülés, gyakorlás után)
 - o Fizikai állapot felmérése
- Önálló kiselőadás:
 - o Egy adott téma önálló feldolgozása és előadása (elsősorban a felső tagozaton)
- Óraközi munka:
 - o Az órai munkába való bekapcsolódás, órai munkavégzés minősége.

A három értékelési mód (formatív, diagnosztikus, szummatív) folyamatosan beépül a tanítási-tanulási folyamat egészébe, egymásra épül, egymástól elválaszthatatlan. A tanév végi szummatív mérések eredményeit a következő tanév céljainak megfogalmazásához felhasználjuk, ezért (a 8. évfolyam kivételével) egyben diagnosztikus méréseknek is tekinthetők.

8.3 Értékelési és mérési rendszerünk

A teljesítménymérés rendszere

- A helyi mérések rendszere a köznevelési törvény, a NAT, a kerettanterv, valamint az erre épülő helyi tantervek követelményein alapszik.
- A tanulói teljesítmények követelményeit a helyi program és az egyes tantárgyak tantervei tartalmazzák.
- Szorgalmazzuk az írásbeli, szóbeli számonkérés, és a méréseken alapuló, valamint a tanulói-tanári beszélgetésekre épülő értékelések egyensúlyát.
- Tanév végén minden alsós diákunk számolási készségét és olvasási képességét felmérjük.
- A 8. évfolyamosok tanév végén házi vizsgát tesznek, magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv, és matematika tantárgyakból.

- A felmérések eredményeit a munkaközösségek feldolgozzák, az értékelés eredményei segítséget nyújtanak a következő tanév(ek) feladatainak meghatározásához.

Szöveges értékelés

- Az 1. évfolyamon negyedévente
- a 2. évfolyamon félévkor
- a 4. évfolyamon félévkor idegen nyelvből
- az 5. évfolyamon félévkor informatikából

a pedagógusok szöveges értékelést készítenek a tanulók tudásszintjéről, a tanulók tanulmányi munkához való hozzáállásáról.

- A szöveges értékelés alapja az egyes tantárgyakhoz kapcsolódó ismeretek, képességek, jártasságok, készségek értékelése.
- A szöveges értékelés tartalmazza a pedagógus tapasztalatait, megállapításait a következő területeken:
 - a pszichés funkciók fejlődése (figyelem, emlékezet, koncentráció, stb.);
 - motiváció, érdeklődés, szorgalom, magatartás, kitartás, feladattudat;
 - a szocializáció szintje (viselkedés, együttműködés, tolerancia, stb.);
 - a megszerzett ismeretek, készségek önálló alkalmazásának szintje.

Az szöveges értékelés módjai:

- Az első évfolyamon a haladási naplóba minden tanulóról szöveges értékelések kerülnek be tantárgyanként, amelyekről negyedévenként a szülők is tájékoztatást kapnak.
- Félévente a tantestület által elfogadott értékelési lapon, a tanuló fejlettségi szintjét jellemző fogalmak aláhúzásával történik az értékelés.
- Ezt az értékelő lapot a szülők a félév zárása után megkapják.
- Év végén nyílt értékelést készítenek tanítóink, amelyben tantárgyanként részletesen értékelik a tanuló éves teljesítményét.
- Az év végi szöveges értékelés a bizonyítvány mellékletét képezi.
- Összegzőként a következő minősítést kaphatják a tanulók:
 - Kiválóan megfelelt
 - Jól megfelelt

- Megfelelően teljesített
- Felzárkóztatásra szorul
- tantárgyakból dicséretet érdemel.
- tantárgyakból felzárkóztatásra szorul.

A szöveges értékeléssel szemben támasztott követelmények:

- Legyen érthető a tartalma;
- jól tagolt, áttekinthető legyen a szerkezete;
- a vélemény megalapozott legyen, tükrözze a gyermek valós állapotát, fejlődését;
- mutasson irányt a továbbhaladásra, a hiányok pótlására, a fejlesztésre.

Kiegészítés:

- A második évfolyamtól kezdődően, tanév közben a tanulók teljesítményét érdemjegyekkel értékeljük.
- Tanulóink
 - 4. évfolyamon félévkor idegen nyelvből,
 - 5. évfolyamon félévkor informatikából,
 - hon- és népismeret tantárgyból félévkor és év végén,
 - erkölcsstan tantárgyból félévkor és év végén

a következő minősítést kaphatják, amelyek iskolaváltás, vagy a továbbtanuláshoz szükséges adatlap kitöltése esetén a következő osztályzatoknak felelnek meg:

- Kiválóan megfelelt	jeles (5)
- Jól megfelelt	jó (4)
- Megfelelően teljesített	közepes (3)
- Felzárkóztatásra szorul	elégséges (2)
- Nem felelt meg	elégtelen (1)

Megjegyzés: a hit-és erkölcsstan oktatásban résztvevő tanulók értékelése megegyezik az erkölcsstan tantárgy minősítési formáival.

A szöveges értékelésre nem kötelezett évfolyamok értékelése

- A tanuló a félévi és év végi osztályzatot rendszeres évközi érdemjegyek, és az egész évi munkája alapján kapja.
- Az írásbeli beszámoltatás rendszere külön fejezetben található a jegyek hangsúlyával és a naplóban használt színével együtt.
- A szóbeli számonkérés színe általában a kék (kivéve a 8. osztályosok szummatív év végi vizsgája, mely piros).
- A nevelőtestület megállapodása alapján a memoriter fekete, a szorgalmi feladatokért járó jegyek bekarikázottak.
- A félévi és év végi osztályzatoknál a piros jegyek a meghatározóbbak, de nem kizárólagosak.
- Az egyéni adottságokkal rendelkező tanulók írásbeli beszámoltatását felválthatja a szóbeli számonkérés.
- A tudás értékelése a törvényben meghatározott érdemjegyekkel és osztályzatokkal történik.

Osztályzatok, minősítések:

- A tanuló tudásának értékelésénél és minősítésénél
 - egész évi kiemelkedő teljesítmény esetén kitűnő; jeles; jó; közepes; elégséges; elégtelen;
- Magatartásának értékelésénél
 - Példás; jó; változó; rossz;
- Szorgalmának értékelésénél
 - Példás; jó; változó; hanyag megnevezést kell alkalmazni.

A tanulók osztályzattal történő értékelése félévkor és év végén legalább három érdemjegy alapján történjen.

Az egyes tanulók év végi osztályzatát a nevelőtestület osztályozó értekezleten áttekinti, és a pedagógus, illetve az osztályfőnök által megállapított osztályzatok alapján dönt a tanuló magasabb évfolyamba lépéséről.

Abban az esetben, ha az év végi osztályzat lényegesen eltér a tanítási év közben adott érdemjegyek átlagától, a nevelőtestület tájékoztatást kér az érdekelt pedagógustól, ennek okáról, és amennyiben az indok nem megalapozott, akkor a tanuló javára kell dönteni.

Osztályzatok a tanterv által előírt törzsanyagra vonatkozó követelmény alapján:

- Jeles:

Ha a tantervi követelményeknek eleget tesz. Ismeri, érti a tananyagot és alkalmazni is képes a tudását. Szabatosan, pontosan fogalmaz, saját gondolatait önállóan el tudja mondani.

- Kitűnő

Egész évi kiemelkedő tanulmányi munka esetén, az adott tantárgyból év végén a bizonyítványba Kitűnő minősítés kerülhet.

- Jó:

ha a tantervi követelményeknek megbízhatóan, csak kevés és jelentéktelen hibával tesz eleget. Apró bizonytalanságai vannak. Kisebb előadási hibákat vét, definíciói esetenként bemagoltak.

- Közepes:

Ha a tantervi követelményeknek pontatlanul, néhány hibával eleget tesz, nevelői segítségre (javítás, kiegészítés) többször rászorul. Ismeretei felszínesek. Kevésbé tud önállóan dolgozni, beszélni. Segítséggel képes megoldani szóbeli és írásbeli feladatait.

Rövid mondatokban felel, gyakran kell segítő kérdéseket feltenni.

- Elégséges:

Ha a tantervi követelményeknek súlyos hiányossággal tesz csak eleget, de továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, jártassággal rendelkezik. Egyszavas válaszokat ad. Fogalmakat nem ért. Gyakorlatban nem képes önálló feladatvégzésre.

- Elégtelen:

Ha a tantervi követelményeknek a nevelői útbaigazítással sem tud eleget tenni. A továbbhaladáshoz szükséges ismeretekkel, jártassággal sem rendelkezik.

Az egyéni adottságokkal rendelkező (SNI, BTM tanulók) értékelése ettől eltérhet a jogszabályokban rögzítettek szerint, figyelembe véve a tanulókra vonatkozó szakértői véleményeket.

9. Az otthoni, a napközis és tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai

9.1 Általános elvek

- A tanulók tudásának elmélyítése, teljesítményük növelése, a tanult tananyag gyakorlása és ismétlése miatt szükségesnek tartjuk a rendszeres házi feladatot.
- A házi feladat feladásánál figyelembe vesszük
 - a tanulók életkorát
 - képességeit
 - a napi tanulásra fordítandó időt
 - csak olyan házi feladatot adunk, amihez minden tanuló számára adottak a tárgyi feltételek.
- Csak olyan feladatot adunk, ami nem tartalmaz új ismeretet, a tanórán megértett anyaghoz kapcsolódik, önállóan (vagy a gyengébb tanulók kisebb segítségével) el tudnak

végezni. Kivételt képezhet az önálló szövegértés, lényegkiemelés és a vázlatírás gyakorlása.

- Az írásbeli házi feladatok meglétét, minőségét rendszeresen ellenőrizzük, értékeljük.
- A tanulók beszédképességének fejlesztése érdekében a szóbeli házi feladatot lehetőleg szóban kérjük számon (kivétel lehet a nagyobb téma összefoglaló számonkérése).
- Az önálló tanuláshoz a tanítási órákon gyakoroltatjuk a különböző tanulási technikákat, útmutatást adunk a tanulás megtervezéséhez, időbeosztásához.
- A sikeres tanulás érdekében minden tantárgynál hangsúlyt helyezünk a szövegértésre.
- Biztosítjuk a napköziben, a tanulószobán a zavartalan, nyugodt tanulást, ahol segítséget is kap a tanuló, ha szükséges.
- Biztosítjuk a könyvtár használatát a feladatok elvégzéséhez.
- A szülőktől támogatást kérünk az otthoni zavartalan körülmények kialakítására, s a jobb együttműködésre.
- A házi feladat és a felszerelés hiánya nem minősül fegyelmi vétségnek (bejegyezhető a naplóba), a szaktanár tartja nyilván. Az órai munka szempontjából nélkülözhetetlen felszerelés hiánya az ellenőrzőben külön oldalon nyilvántartható.
- Öt el nem készített házi feladat miatt tantárgyi, bekarikázott egyest ír a tanár a naplóba és az ellenőrzőbe (heti egy órás tantárgyaknál ez háromra módosul).

A pedagógus a szülőt tájékoztatja a házi feladat sorozatos elmulasztásáról, melyet a szülőnek alá kell írnia. Ha egy tanuló egy féléven keresztül minden házi feladatát elkészítette, akkor tantárgyi bekarikázott ötöst kap a naplóba és az ellenőrzőbe.

9.2 A házi feladat adásának korlátai (mennyiségi, időbeli):

Hét végére, valamint az őszi, a téli és a tavaszi szünetre nem adunk több házi feladatot, mint egyébként hét közben, egyik óráról a másikra adnánk.

A nyári vakációra nem kötelező jelleggel a következő tanév munkáját segítő feladatok adhatók:

- irodalmi olvasmány
- évfolyamonként javaslat családi programokra (múzeum, kiállítás, színház, kirándulás, egyéb program; ezekről rövid jegyzetet készíthet)
- javaslat: ismétlésre, a tananyag szinten tartására.

A napi tanulási idő nem haladhatja meg naponta átlagosan:

- 1 – 2. osztályban a 40 percet
- 3 – 4. osztályban a 60 percet
- 5 – 6. osztályban a 90 percet
- 7 – 8. osztályban a 120 percet

Ennek megvalósítása érdekében figyelembe vesszük a tanuló órarendjét (nehéz nap, könnyű nap).

Ezen kívül:

- Kapjanak egyéni segítséget a napköziben, tanulószobán.
- Alkalmaztassuk a tanulás tanításának módszereit.
- A szóbeli tanulás előzze meg az írásbelit.
- A napköziben akkor is tanuljanak, ha nincs lecke. A pedagógus adjon ismétlő, gyakorló feladatokat az alapkészségek fejlesztésére (helyesírási, számolási, szövegértési, stb.)
- A pedagógus értesítse a szülőt, ha a tanuló a napköziben valamelyik feladattal nem tudott elkészülni.
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.

10. A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

A csoportbontások célja:

- A képességek szerinti haladás biztosítása.
- Lehetőséget ad az ismereteket elmélyítésére, a felzárkóztatásra és a tehetséggondozásra. Idegen nyelv esetén több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és tanulók tudásának megalapozására.

Tantárgyi csoportbontások

- Iskolánkban évfolyamon belül csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet. A jobban terhelhető tanulók 5. évfolyamtól kezdődően heti 3+1 órában tanulhatják az idegen nyelvet. Az idegen nyelv plusz órája külön értékelésre kerül, Kommunikáció néven. A Kommunikáció értékelése bekerül a félévi és év végi bizonyítványba is.

Továbbtanuláskor a tanuló jelentkezési lapjára az alapóraszámú idegen nyelv osztályzata kerül. A kommunikációra kapott értékelés csak akkor, ha az jobb, mint az alapóraszámra kapott osztályzat.

- Csoportbontásban tanítjuk felső tagozaton az informatika és technika és életvitel tantárgyakat.
- Amennyiben a feltételek adottak, és szakmailag indokolt, akkor osztályon, vagy évfolyamon belüli csoportbontások bármely osztályban, vagy évfolyamon más tantárgyakból is megvalósulhatnak.

Egyéb foglalkozások:

- Napközis foglalkozások az alsó tagozaton, a szülői igényektől függően minimum évfolyamonként egy-egy csoportban.
- Felső tagozaton tanulószoba, a csoportok száma az igényektől függ.
- A tanulói igények, és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével felzárkóztató, tehetséggondozó foglalkozásokat tartunk.
 - Korrepetálás valamennyi alsó tagozatos osztályban.
 - Korrepetálás a felső tagozaton szaktárgyak szerint, indokolt esetben.
 - Felvételi előkészítő a középiskolára, matematika és magyar tantárgyakból.
 - Felkészítő foglalkozások nyolcadikosok tanév végi vizsgájára.
 - Szakkörök, alsó, és felső tagozaton.
 - Énekkar.
 - Sportfoglalkozások, tömegsport, versenysport.
 - Versenyekre való felkészítések (tantárgyi, és egyéb versenyek).
 - Projektek, helyi kezdeményezésre, és pályázatokhoz kapcsolódóan.

11. A tanulók fizikai állapotának méréséhez szükséges módszerek

A tanulók fizikai teljesítményének mérése:

A mérés a HUNGAROFIT program alapján történik 1 – 8. osztályig, és a következő területekre terjed ki

Aerob állóképességi próbában elért eredmény	A tanuló 12 perc alatt a lehető leghosszabb távot teljesítse
Az alsó végtömeg dinamikus erejének mérése	Helyből távolugrás (m)
A vállövi és a karizmok erő-, állóképességének mérése	Fekvőtámaszban karhajlítás és nyújtás folyamatosan, kifáradásig (db)
A hátizmok erő-, állóképességének mérése	Hason fekvésből törzsemelés és leengedés folyamatosan, kifáradásig (db)
A hasizmok erő-, állóképességének mérése	Hanyattfekvésből felülés és visszaereszkedés, folyamatosan, kifáradásig (db)

12. Az iskola egészségnevelési és környezeti nevelési elvei

12.1 Az iskola egészségnevelési elvei

Alsó tagozat:

- A tanuló legyen képes önállóan, az évszaknak megfelelően felöltözni;
- tudja, hogy a rendszeres tisztálkodás, az egészséges táplálkozás egyaránt fontos az egészség védelmében;
- a rendszeres mozgás igényként épüljön be a személyiségébe;
- legyen képes az egyes betegségi tünetek (láz, fejfájás) megnevezésére;
- legyen képes kifejezni, leírni egyes feszültséget, stresszt okozó helyzeteket, ismerjen meg relaxációs, stresszt oldó technikákat;
- alakuljon ki a gyermekben igény a harmonikus, barátságos, otthonos környezet iránt;
- próbálja ki a testmozgás, a manuális és művészeti tevékenység több formáját, váljanak ezek élményforrássá számára;

Felső tagozat

- A tanuló tudja felsorolni az egészséges táplálkozás néhány alapvető szabályát;
- ismerje a tisztálkodással kapcsolatos alapvető szabályokat;
- tanulja meg tudatosan ápolni a személyes higiéniáját;
- tudja, hogy a rendszeres testmozgás, és művészeti tevékenység hozzájárul lelki egészségünk megőrzéséhez, alakuljon ki igény ezek iránt;
- ismerje az aktív pihenés fogalmát, legyen értelmes hobbija, legyen tisztában az aktív pihenés, feltöltődés jelentőségével;
- tudatosan figyeljen testi egészségére, legyen képes szervezetének jelzéseit szavakkal kifejezni;
- a saját testkép megismerése és a testtudat kialakítása a tanulóknál az egészségtudatos, az egészség- megőrzést preferáló magatartás fontos része;
- ismerjen és alkalmazzon stressz oldási technikákat;
- legyen tisztában az egészség károsító szerek kockázatával, (alkohol, dohányzás, drog), és tudatosan kerülje azokat;
- ismerje a stressz okozta civilizációs betegségeket, és ezek megelőzésének lehetőségeit.

12.2 Komplex intézményi mozgásprogram

1. Egészséges életmód-tréningek épüljenek be az iskolai programokba (sport- és egészségnap, futóversenyek, akadályverseny, részvétel a különféle helyi szervezésű fittségi és más sportprogramokon).
2. A mozgásos tevékenységek a tantárgyi jellegnek és az életkori sajátosságoknak megfelelően épüljenek be az óratervi órákba, különösen az alsó tagozaton.
3. Az egész napos iskolai (szabadidős), napközis és lehetőleg a tanulószobai foglalkozásokon is a foglalkozási programban (tervben) foglaltak szerint, kapjon helyet a minden napi testmozgás, a szabad levegőn tartott szabadidős mozgási tevékenység.
4. Az egyéb foglalkozásokon – a tantárgyfelosztás keretei között – nagyobb időkeretben és változatosabb programok keretében képviseltessék magukat a sportfoglalkozások (tömegsport, sportszakkör, sportkör stb.).
5. Tehetséges tanulóinkat versenyeztetjük, és általánosságban is ösztönözzük tanulóinkat a különböző verseny- és szabadidős sportokban való aktív részvételre.
6. Szorgalmazzuk, hogy az intézmény külső kapcsolatrendszerének keretében, a helyi sportegyesület, (DUSE) illetve a településen működő más sporttevékenységgel

foglalkozó társadalmi szervezetek, továbbá az iskolai alapítvány támogassa az iskola tanulóinak mozgáskultúráját fejleszteni hivatott programokat.

7. A tanulmányi kirándulások és az erdei iskolai programok egyik központi eleme legyen a mozgás és az egészségtudatos életmódra nevelés.
8. A felső tagozat osztályfőnöki foglalkozásain kerüljön feldolgozásra a testmozgás fontossága, amely életvezetési tanácsokat is magában foglal.
9. A tanulók fizikai állapotának méréséből fakadó tapasztalatok értékelése alapján, a szabadidős és sporttevékenységek terén a mozgásprogramok tartalmára készüljön minden tanévben javaslat.

10.

A komplex intézményi mozgásprogram adott tanévre aktualizált feladatterve az éves munkaterv mellékleteként kerül kidolgozásra.

12.3 Az iskola környezeti nevelési elvei

12.3.1 Kiemelt stratégiai céljaink

- Természetismereti, természetvédelmi, környezetvédelmi problémákkal kapcsolatos ismeretek átadása.
- A természettudományos gondolkodás tanórán kívüli környezetben való fejlesztése a természeti környezet értékeinek és megővésének céljaival összhangban.
- Globális környezeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása. A fenntartható fejlődéshez szükséges kompetenciák kialakítása, fejlesztése.
- Helyi környezeti, természeti problémákkal kapcsolatos érzékenység kialakítása, ezek felismeréséhez szükséges kompetenciák fejlesztése.
- Saját környezetünkkel kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- A tanulók lakóhelye közelében található természeti értékek megismertetése.
- A természet szeretetére nevelés, közvetlen élmény kialakítása a természettel.
- A globális és a helyi környezeti problémákkal kapcsolatos aktivitásra, tevőleges magatartásra nevelés.
- Szelektív hulladékkezelésre szoktatás.
- A természetes anyagok és hagyományos kézműves technikák megismertetése.
- A mindennapi életben való környezettudatos gondolkodásra és magatartásra nevelés.
- A kertészkedés, kertészeti munkák megismertetése, örömeinek megmutatása.
- A kerékpáros közlekedés gyakorlatának, kultúrájának népszerűsítése.
- Községünk helytörténeti, építészeti értékeinek megismertetése.

Célok, feladatok

Alsó tagozat

- A tanuló váljon érzékennyé környezete állapota iránt;

- legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére;
- vegye észre a környezetében lejátszódó jó és rossz folyamatokat;
- legyen igény saját környezetének rendjére;
- tekintse értéknek a természeti és az ember alkotta környezet esztétikumát, harmonikus működését;
- törekedjen környezete értékeinek megőrzésére;

Felső tagozat

- A tanulóban fejlődjenek ki a környezetharmonikus, környezetkímélő életvezetéshez szükséges szokások;
- legyen mozgósítható a környezet védelmét, az igényes környezet kialakítását célzó cselekvésekre;
- értse meg, hogy a fogyasztás önmagában nem cél, és nem is érték;
- ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket és kerülje azokat;
- legyen képes társaival együttműködésben a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani az iskola belső és külső környezetét;
- váljon érzékennyé az anyag- és energiatakarékos életvitelre és ismerje ezek megvalósítási lehetőségeit;
- ismerje és használja a környezetbarát, és újra hasznosítható anyagokat;
- értse a fenntarthatóság fogalmát.

Tevékenységformák:

„Gondolkozz globálisan – cselekedj lokálisan!”

A környezeti nevelés igazán hatékony akkor lehet, ha áthatja, szemléletével átjárja az iskolai élet minden színterét, tevékenységét.

A szemléletformálás és az értékközvetítés jellemzően tevékenységorientált:

- tanórák (szaktárgyi, osztályfőnöki)
- tanórán kívül – a tisztaság, szépség, érték, megőrzése
- a mikrokörnyezet igényes, gondos kialakítása, megóvása (osztályterem, folyosók, udvar)
- napközi otthon, szabadidős tevékenységek – életviteli kultúra, szokások kialakítása
- tehetséggondozás, szakköri tevékenység
- pályázatok (rajz, fotó)

- faliújság, kiállítás készítése
- jeles napok (megemlékezések, akciók)
- energiatakarékosság
- hulladék újrahasznosítás
 - papírgyűjtés
 - használt elem gyűjtése
- szelektív hulladékgyűjtés, hulladékudvar létrehozása
- takarítási akciók (iskolai, községi)
- múzeumlátogatások, az Állatkert, vadás parkok, nemzeti parkok megtekintése
- tanulmányi kirándulások, túrák, táborok
- erdei iskola, elsősorban a pályázati lehetőségek kihasználásával
- projektoktatás

Módszerek:

- Személyes, pozitív példamutatás
- Kooperatív tanulási formák, interaktív módszerek
- Észlelési, megfigyelési, mérési gyakorlatok
- Összehasonlítás, elemzés
- Tárgykészítés (pl.: madáretető)
- Könyvtári kutatómunka, gyűjtőmunka
- Filmvetítés (dia, videó, DVD)
- Tanulmányi kirándulás, tanulmányi séta
- Pályázatok, projektek
- Vetélkedők, játék, dramatizálás
- ÖKO programok (ÖKO iskola)

13. A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

Magatartás és szorgalom értékelésének alapelvei és célja:

- Segítse az iskola nevelés-oktatás folyamatát.
- Segítse a tanulók önértékelésének fejlődését.
- Személyre szabott legyen.
- Vegye figyelembe a gyermek fejlődését.

Az értékelés folyamata:

- Az osztályfőnökök havonta értékelik a tanulók magatartását és szorgalmát, kikérve a szaktanárok véleményét. Az osztályzatokat beíratják a tájékoztató füzetbe.

- A felső tagozatban tanító pedagógusok félévenként egyszer (fogadó óra környékén) közösen értékelik a tanulókat.
- Félévkor és év végén – a havi jegyek és a szaktanárok véleményének figyelembevételével – az osztályfőnök érdemjegyet javasol.
- A magatartás és szorgalom jegyeiről a félévi és év végi osztályozó konferencia dönt.
- Vitás esetekben az osztályfőnök a „rosszabb” értékelést szavazásra bocsájtja, és ha a gyermeket tanító pedagógusok közül hárman megszavazzák, akkor az lesz az érvényes. (A legalább heti 5 órában tanító pedagógus a szavazásnál 2 főnek számít.)

13.1 A magatartás értékelése

Magatartáson értjük a tanuló:

- Iskolai közösséghez, valamint annak tagjaihoz való viszonyát;
- önmagához való viszonyát, felelősségét, önállóságát;
- hatását a közösségre, viselkedését a társas kapcsolatokban;
- házirendben leírtak és közös iskolai szabályainak betartatását;
- a közösség érdekében végzett tevékenységét;
- viselkedését, hangnemét, beszédkulturáját, önfegyelmét.

A magatartás értékelése:

Magatartás	Példás	Jó	Változó	Rossz
1. Fegyelmezettsége	Nagyfokú, állandó.	Megfelelő, még nem teljesen a sajátja.	Másokat zavaró, változó, de igyekszik.	Erősen kifogásolható, negatív.
2. Viselkedés-kulturája	Tisztelettudó, udvarias és figyelmes a felnőttekkel és társaival szemben.	Iskolai viselkedése általában kifogástalan.	Udvariatlan, nyegle. A felnőttekkel és a társaival szemben magatartása kifogásolható. Rendszeretete változó.	Durva, romboló, durván közönséges.
3. Hangnem, kritika, önkritika	Törekszik helyes véleményt alkotni, és megfelelő	Törekszik véleményt formálni, és megfelelő formában	Véleménye elhamarkodott, gyakran nem a megfelelő formában közli.	Saját hibáját nem ismeri el, vélemény nyilvánítása durva.

	formában kinyilvánítani önmaga és társai magatartásának megítélésében.	kinyilvánítani.		
4. Hatása a közösségre	Pozitív, aktív, jóindulatú	Közömbös, nem árt.	Vonakodó, ingadozó.	Negatív ártó, megfélemlítő. Közösséget bomlaszt, ezzel társainak rossz példát mutat.
5. Házirend betartása	Betartja, arra ösztönöz.	Néha hibázik.	Részben tartja be.	Sokat vét ellene.
6. Felelősségérzete	Nagyfokú.	Időnként felelőtlen.	Ingadozó.	Megbízhatatlan.

13.2 A szorgalomjegyek megállapítása

Szorgalmon értjük a tanulót:

- Tanulmányi munkához való viszonyát;
- munkavégzésének pontosságát, kötelességtudatát;
- önálló feladatai elvégzésének minőségét;
- rendszeretét, pontosságát;
- aktivitását.

A szorgalom értékelése:

Szorgalom	Példás	Jó	Változó	Hanyag
1. Tanulmányi munkája	Egyéni képességeihez mérten, a tőle elvárható módon teljesít. Céltudatos, törekvő, odaadó, igényes a tudás megszerzésében.	Figyelmes, törekszik a jó tanulásra, néha buzdítani kell.	Munkája ingadozó, gyakran kell figyelmeztetni.	Munkája hanyag, akadályozó, ellenálló.
2. Kötelességtudata	Tanulmányi kötelességét képességeinek és adottságainak megfelelően, kifogástalanul	Tanulmányi kötelességét képességeinek és adottságainak megfelelően	Iskolai és egyéb kötelességeit állandó ellenőrzés mellett végzi. Teljesítménye	Képességeihez és körülményeihez képest keveset tesz tanulmányi előmenetele érdekében.

	teljesíti.	teljesíti.	hullámzó. Tanítási órákon általában passzív.	
3. Rend és munkafegyelme	Munkafegyelme példamutató. Tanulmányi munkája alapos és rendszeres.	Tanulmányi munkája rendszeres, munkafegyelme megbízható.	Lazításra hajlamos, munkafegyelme kifogásolható.	Munkájában megbízhatatlan. Kötelességeit elmulasztja.
4. Munkavégzése	Kitartó, pontos, megbízható, önálló	Rendszeres, többnyire önálló	Rendszertelen, hullámzó, önállótlán	Megbízhatatlan, önállótlán
5. Tanórákon kívüli aktivitása	Érdeklődő, rendszeres, aktív	Ösztönzésre dolgozik	Ritkán dolgozik	Egyáltalán nem dolgozik
6. Felszerelése	Felszerelését rendben tartja	Felszerelése néha hiányos	Felszerelése gyakran hiányos	Felszerelése mindig hiányos

13.3 A jutalmazás, fegyelmezés iskolai elvei

A TANULÓK JUTALMAZÁSA

Azt a tanulót, aki képességeihez mérten

- példamutató magatartást tanúsít,
- vagy folyamatosan jó tanulmányi eredményt ér el,
- vagy az osztály, illetve az iskola érdekében közösségi munkát végez,
- vagy az iskolai, illetve az iskolán kívüli tanulmányi, sport, kulturális stb. versenyeken, vetélkedőkön, vagy előadásokon, bemutatókon vesz részt,
- vagy bármely más módon hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez az iskola jutalomban részesíti.

Eljárás módja (Az alábbi eljárásrend az Apaji tagiskolában nem került bevezetésre, ott csak a fokozatosság elve alapján történik a dicsérettel történő jutalmazás)

- A dicséretet folyamatosságát dátumos bejegyzéssel regisztráljuk egy-két szavas utalással az ellenőrzőben külön oldalon.
- A dátumos dicséretet összegzése (fokozat) a naplóba is bekerül, egy-két szavas összegzéssel. A dicséretet összegzése az osztályfőnök feladata.

- Dátumos bejegyzést tehet minden adott osztályban tanító nevelő, a tanórán kívüli foglalkozást vezető pedagógus, valamint az ügyeletes nevelő.
- A dicséretet írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni,
- Az igazgatói dicséretet, a nevelőtestületi dicséretet a tanuló bizonyítványába is be kell írni.
- A tanulók jutalmazását részletesen az Értékelési rendünk tartalmazza.

Iskolánk dicséretei a dátumos dicsérek összegzése után:

	Záradék
Három dátumos dicséret	Osztályfőnöki dicséret I.
Osztályfőnöki dicséret I. plusz három dátum	Osztályfőnöki dicséret II.
Osztályfőnöki dicséret II. plusz három dátum	Osztályfőnöki dicséret III.
Osztályfőnöki dicséret I., II., III.	Igazgatói dicséret I.
Osztályfőnöki dicséret I/1., II/1., III/1.	Igazgatói dicséret II.
Osztályfőnöki dicséret I/2., II/2., III/2.	Igazgatói dicséret III.

Az iskolai jutalmazás formái

Az iskolában tanév közben elismerésként a következő dicsérek adhatók:

- tantárgyi ötös
- szaktanári dicséret, (egyenértékű az osztályfőnöki dicsérettel)
- napközis nevelői dicséret, (egyenértékű az osztályfőnöki dicsérettel)
- osztályfőnöki dicséret,
- igazgatói dicséret,

Az egész évben példamutató magatartást tanúsító és kiemelkedő tanulmányi és közösségi munkát végzett tanulók a tanév végén

- szaktárgyi teljesítményért – kitűnő osztályzat a bizonyítványban,
- példamutató magatartásért és kiemelkedő szorgalomért dicséretben részesíthetők, oklevéllel jutalmazhatók.

Tanév végi jutalmazási formák:

- Emléklap
- Oklevél
- Jutalomkönyv
- Nevelőtestületi dicséret:

- Három igazgatói dicsérettel rendelkező tanuló esetében az osztályfőnök a nevelőtestület elé terjesztheti szavazásra, ha az érintett szervezeti egység nevelőinek kétharmada igennel szavaz, akkor a tanuló tanév végén nevelőtestületi dicséretben részesül.
- Kettő igazgatói dicsérettel és megalapozott osztályfőnöki javaslattal is felterjeszhető tanuló, a szavazás az előzőekkel megegyező.
- Szép Magyar Beszédért Alapítványi Díj (csak Dömsödön)
 - 8. osztályos tanulónak adható, aki a tanévben megrendezett Szép magyar beszéd prózamondó versenyen I. helyezést ért el.
- A Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola Kiváló Tanulója
 - 8. osztályos tanulónak adható, aki 8 éven keresztül kitűnő vagy jeles tanulmányi eredményt ért el, több éven át elért versenyeredményeivel, a közösségért végzett munkájával iskolánk jó hírnevét öregbítette.

13.4 TANULÓKKAL SZEMBENI FEGYELMEZŐ INTÉZKEDÉSEK

Azt a tanulót, aki

- tanulmányi kötelezettségeit folyamatosan nem teljesíti,
- vagy a tanulói házirend előírásait megszegi,
- vagy igazolatlanul mulaszt,
- vagy bármely módon árt az iskola jó hírnevének, büntetésben kell részesíteni.

Eljárásrend (Az alábbi eljárásrend az Apaji tagiskolában nem került bevezetésre, ott csak a fokozatosság elve alapján történik az elmarasztalás)

- Az elmarasztalások folyamatosságát dátumos bejegyzéssel regisztráljuk egy-két szavas utalással az ellenőrzőben külön oldalon.
- A dátumos elmarasztalások összegzése (fokozat) a naplóba is bekerül, egy-két szavas összegzéssel. Az elmarasztalások összegzése az osztályfőnök feladata.
- A büntetést írásba kell foglalni, és azt a szülő tudomására kell hozni,
- Dátumos bejegyzést tehet minden adott osztályban tanító nevelő, a tanórán kívüli foglalkozást vezető pedagógus, valamint az ügyeletes nevelő.

- Az iskolai büntetések kiszabásánál a fokozatosság elve érvényesül, amikor a dátumos bejegyzések összegzésre kerülnek. Indokolt esetben a vétség súlyától függően ettől el lehet térni.
- Amennyiben a fegyelmező intézkedések nem vezetnek eredményre, a nevelőtestület rendkívüli eljárás keretében a nevelőtestület elé idézheti a tanulót, szülőjével együtt, és ezzel egyidőben az iskolarendőr és a Gyermekjóléti szolgálat segítségét, részvételét kérheti.
-
- A felsorolt büntetések kiszabására az iskola bármely pedagógusa javaslatot tehet. A büntetés adásáról az erre jogosult nevelő, illetve a nevelőtestület dönt.
- Félévkor a fegyelmező intézkedések addig elért fokozatai érvényüket veszítik. ***Ha a tanuló büntetési fokozata az osztályfőnöki rovét, vagy annál nagyobb fokozatot érte el, akkor az nem veszíti érvényét.***

Iskolánk büntetési formái a dátumos elmarasztalások összegzése után:

	Záradék
Három dátumos elmarasztalás	Osztályfőnöki figyelmeztetés I.
Of.-i. figyelmeztetés I. plusz három dátum	Osztályfőnöki intó I.
Of.-i intó I. plusz három dátum	Osztályfőnöki roví I.
Of.-i roví I. plusz három dátum	Igazgatói figyelmeztetés
Ig.-i figyelmeztetés plusz három dátum	Osztályfőnöki figyelmeztetés II.
Of.-i figyelmeztetés II. plusz három dátum	Osztályfőnöki intó II.
Of.-i intó II. plusz három dátum	Osztályfőnöki roví II.
Of.-i roví II. plusz három dátum	Igazgatói intó
Ig.-i intó plusz három dátum	Osztályfőnöki figyelmeztetés III.
Of.-i figyelmeztetés III. plusz három dátum	Osztályfőnöki intó III.
Of.-i intó III. plusz három dátum	Osztályfőnöki roví III.
Of.-i roví III. plusz három dátum	Igazgatói roví

14. Az iskolai büntetések formái

- szaktanári figyelmeztetés
- napközis nevelői figyelmeztetés
- osztályfőnöki figyelmeztetés
- osztályfőnöki intés

- osztályfőnöki megrovás
- igazgatói figyelmeztetés
- igazgatói intés
- igazgatói megrovás
- nevelőtestületi figyelmeztetés
- nevelőtestületi intés

Fegyelmi eljárás

- A tanuló súlyos kötelességszegése esetén a tanulóval szemben a magasabb jogszabályokban előírtak szerint fegyelmi eljárás indítható. A fegyelmi eljárás megindításáról az iskola nevelőtestülete dönt.
- A fegyelmi eljárás rendjét magasabb jogszabály határozza meg.

14 Az iskola magasabb évfolyamára lépés feltételei

- A tanuló az iskola magasabb évfolyamába akkor léphet, ha az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- Az iskola igazgatója a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az első évfolyam megismétlését akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.
- A szülő kérésére az iskola magasabb évfolyama is megismételhető legfeljebb egy alkalommal.
- A tanuló attól az évtől kezdődően, amelyben a tizenhetedik életévét betölti, kizárólag felnőttoktatásban vehet részt. SNI, BTM tanuló esetén ehhez két évet hozzá kell adni.

A magasabb évfolyamba lépésről a tantestület az év végi osztályozó konferencián dönt.

- A követelmények teljesítését, illetve minősítését a 2. évfolyamtól kezdve minden tantárgyból az elégséges, közepes, jó, jeles év végi bejegyzés igazolja a bizonyítványban (kivételek a honismeret és erkölcstan tantárgyak).

- Az évfolyamot legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzattal záró tanulóknak, az osztályozó vizsgára kötelezetteknek a továbbhaladás feltételeit a Tanulmányok alatti vizsgákról szóló fejezet tartalmazza.

Dömsöd, 2014. március hó

Jóváhagyta:

igazgató

- A Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola nevelőtestülete a 2014. márciusén megtartott határozatképes nevelőtestületi értekezletén elfogadta, az elfogadásról szóló jegyzőkönyv mellékelve.
- A Szülői Munkaközösség véleményezte, a véleményről szóló dokumentum mellékelve.
- Az iskolai DÖK véleményezte, a véleményről szóló dokumentum mellékelve.
- Az Intézményi tanács véleményezte, a véleményről szóló dokumentum mellékelve.
- Az iskolaorvosi vélemény az egészségnevelési programról.

Dömsöd, 2014. március.

.....
Mészáros Pálné
iskolaigazgató

ÉRVÉNYESSÉGI ZÁRADÉK

A nevelőtestület azszámú határozatával 2014. márciusjén fogadta el.

A Szülői Munkaközösség véleményezte 2014. március -án.

Kovácsné Borza Orsolya székhely
SZMK elnök

Holczimmerné Kenesei Erika
tagiskola SZMK elnök

A Diákönkormányzat véleményezte 2014. márciusn.

székhely DÖK elnöke

tagintézmény DÖK elnöke

Kapják:

Fenntartó

Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola Arany János Általános Iskolája Apaj

Iskolai Könyvtár

Épületenként egy-egy példány szülői tájékoztatás céljára

Mellékletek

1. számú melléklet

Az Arany János Tagintézmény „ÖKOPROGRAM” - ja

Környezeti nevelésünk 15 pontja

- ✓ Az iskolai környezeti nevelés célja, hogy a gyermekek fokozottan szembesüljenek a természettel és a környezettel. Fejlődésük során képessé kell válniuk arra, hogy döntéseik meghozatalánál mindig figyeljenek a természettel való harmóniára.
- ✓ Arra, hogy a környezeti nevelés hogyan alkalmazható a legeredményesebben, nem léteznek általános sablonok, viszont útmutatás igen.
- ✓ A problémák orvoslása nem csupán a következő generációk feladata. A ma jelentkező környezeti problémákat ma kell megoldani.
- ✓ A környezeti nevelés gerincét ne a környezeti problémák - katasztrófák uralják.
- ✓ A problémák felmutatása nem elegendő, hanem megoldási javaslatokat kell tennünk.
- ✓ A mindenkori külső körülményeket nem szabad figyelmen kívül hagynunk.
- ✓ A „hálószerű gondolkodás”, mely a jelentéktelennek tűnő körülmények és kapcsolatok figyelembevételével számol, már alsó tagozaton fejlesztésre kerül.
- ✓ Környezeti nevelésünk számos közvetlen akciókra épül.
- ✓ Már az óvodásokkal is elsajátítatjuk a környezetük iránti érzékenységet, így sokkal természetesebb lesz számukra.
- ✓ A környezeti nevelésünk tudatosítja az értékeket, szembesíti őket egymással és segít kialakítani a konfliktustűrést igénylő közös döntéseket.
- ✓ A gyermek önállóan gyűjtene információkat.
- ✓ A környezeti problémákat – katasztrófákat a velük járó félelmekkel is feldolgozzuk.
- ✓ A szórakozás, a játék kulcsszerepet kap.
- ✓ Az oktatást tanulókat érdeklő kérdések, kooperatív feladat megoldások jellemzik.
- ✓ Pedagógusaink fejlesztik a gyerekek kreativitását, a kez ügyességét és a szociális képességei is.¹

¹ Susanne Papst – Christian Braun: Környezeti nevelés szobában és szabadban alapján 1991. Bécs

„Ökoprogramunk”

2013/14-es tanévben elkészített program szerint lát neki tantestületünk a környezettudatos magatartás magasabb szinten történő kialakítására oktató-nevelő tevékenységünk során. Célunk, hogy kialakuljon a tanulóknban a környezetük iránti felelősség, a mindennapi életvitel értékrendjében az ökológiai szemlélet a”Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan” mottó jegyében.

Az ökoiskolai kritériumoknak megfelelően terveztük meg feladatainkat. Az elindított programot a következő tanévben szeretnénk folytatni. A tanév fontos feladata intézményünk számára: az ökoiskolai cím elnyerése.

Az „ökomunkacsoport” névsora

Bús Linda	Endre Norbertné
Földváriné Pergel Andrea	Mészáros Ágnes
Orosz Kinga	Berta Zoltán
Miklósné Domin Zsuzsanna	Hochmanné Sitnikiewicz Szilvia
Kecső Józsefné	Pailinger István
Novákné Varga Györgyi	Kovácsné Benkő Erika

A környezeti nevelés és az egészségnevelés színterei tanórákon

környezetismeret
földrajz
kémia
biológia
természetismeret
egészségtan

testnevelés
magyar nyelv és
irodalom
ének-zene
rajz- és vizuális kultúra

matematika
technika
osztályfőnöki

A tanórákon szinte valamennyi tantárgy órai színterei a nevelésnek, de elsősorban az alsó tagozaton a környezetismeret órák, a felső tagozaton a földrajz, a kémia, a biológia, természetismeret és az egészségnevelés órák. Az egészségnevelés fontos színterei a testnevelési órák. Érzelmi kötődést lehet létrehozni a környezetünk megóvásáért a magyar nyelv és irodalom, az ének-zene órákon. A természet sokszínűségének, formagazdagságának tanulmányozására van lehetőség rajz és vizuális kultúra tanítása során. A technika órákon van

lehetőség pl. madáretetők, odúk, a fűszerspirál névtábláinak készítésére, a környezetünk megtisztítására. A megfelelő témaköröket a helyi tantervek rögzítik. Az osztályfőnöki órákon a környezettudatos magatartásra nevelésen túl a mindennapi problémák felismerésére, megoldásuk elvégzésére van lehetőség. A **Fontos az erdőnk** projekthez ezen az órákon történnek a szervezési feladatok lebonyolítása.

Ökoiskolai kritériumrendszer egyes elemei	Megvalósításért felelős
1. Helyi tantervben minden tantárgy esetében azonosíthatóak a fenntarthatóságra nevelést célzó elemek	Ökoiskolai munkacsoport tagjai
2. Ökoiskolai munkaterv készítése	Pailinger István
3. Ökoiskolai munkacsoport működtetése	Pailinger István
4. Fenntarthatóságra neveléssel kapcsolatos tantestületi műhelymunka, előadás, beszámoló	Berta Zoltán
5. DÖK bekapcsolása önálló feladattal az ökoiskolai munkaterv megvalósításába	Hochmanné Sitnikiewicz Szilvia
6. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás I. ENERGIAKALAND	Földváriné Pergel Andrea
7. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás II. BEAGLE	Bús Linda
8. Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás III. OTTHON AZ ERDŐBEN	Pailinger István
9. Intézmény működésének –fűtés, víz, elektromos energia- rendszeres tanulmányozása a pedagógiai munka során	Kecső Józsefné
10. Energia-járőr szolgálat szervezése és rendszeres feljegyzések készítése	Mészáros Ágnes
11. Fenntarthatósággal kapcsolatos jelenbeli helyi és globális	Orosz Kinga

események, jövő generációk iránti felelősség, a felelős családtervezésre nevelés beépítése a pedagógiai munkába	
12. Családok segítése a környezetkímélő iskolai taneszközök kiválasztásában	Endre Norbertné
13. Madárvédelmi és egyéb természetvédelmi berendezések telepítése és gondozása	Mészáros Ágnes, Miklósné Domin Zsuzsanna
14. Konyhakert működtetése	Kecső Józsefné
15. Komposztálás lehetőségének kialakítása	Novákné Varga Györgyi
16. Mikroklímának megfelelő dísznövények telepítése az udvarra	Berta Zoltán
17. Az intézmény fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisának kezelése (könyvek, CD-k, újságok)	Orosz Kinga
18. Az intézmény dekorációjának illesztése a fenntarthatóságra nevelés céljaival, arculatával	Bús Linda
19. Személyes terek kialakítása a diákok számára	Endre Norbertné
20. Az intézmény honlapján fenntarthatóság témakörének szentelt rovat kialakítása	Novákné Varga Györgyi
21. Fenntarthatósággal kapcsolatos továbbképzés szervezése	Pailinger István
22. Óvodával való együttműködés kialakítása a fenntarthatóság terén	Födváriné Pergel Andrea
23. Szociális intézménnyel való együttműködés kidolgozása	Novákné Varga Györgyi
24. Intézményi részvétel a település helyi környezetvédelmi programjának kialakításában és végrehajtási terv	Miklósné Domin Zsuzsanna
25. Szelektív hulladékgyűjtés megszervezése és kivitelezése	Miklósné Domin Zsuzsanna

2. Iskolánk „öko –kulcsesemény” terve

Idő	Tevékenység	Felelős
Szeptember	<ul style="list-style-type: none"> ✓ A munkaterv elkészítése ✓ Takarítási világnap: Iskola udvarunk és az iskola melletti erdő” tisztítása” ✓ Otthon az erdőben project nyitórendezvénye ✓ DÖK Hulladékgyűjtés ✓ Autómentes nap, kerékpárral vagy gyalog az iskolába 	Pailinger István Kecső Józsefné Pailinger István Hochmanné Sitnikiewicz Szilvia Endre Norbertné
Október	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Otthon az erdőben project ✓ Az állatok világnapja: Kiskunsági Nemzeti Park állatainak megismerése ✓ Fenntarthatóság és állatkert – Módszertani pedagógus továbbképzés ✓ Tisztasági és Energia-járőr szolgálat megalakítása 	Pailinger István Bús Linda Pailinger István Mészáros Ágnes
November	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Madárbarát kert project ✓ Otthon az erdőben project ✓ Erdei kisokos – német nyelvű környezeti nevelési vetélkedő 	Mészáros Ágnes, Miklósné D. Zsuzsanna Pailinger István Hochmanné Sitnikiewicz Szilvia

December	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Hagyományőrző tevékenységek ✓ Mézeskalács készítés nyugdíjasokkal ✓ DÖK Mikulás látogatása ✓ Kézműves ajándékok és karácsonyfadíszek készítése ✓ Adventi koszorú készítése és gyertyagyújtás ✓ Karácsonyi műsor az óvodások meghívásával ✓ Otthon az erdőben project 	Novákné Varga Györgyi Kecsó Józsefné Hochmanné Sitnikiewicz Szilvia Miklósné Domin Zsuzsanna Miklósné Domin Zsuzsanna Endre Norbertné, Miklósné Domin Zsuzsanna Pailinger István
Január	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Fenntarthatósággal kapcsolatos „ökönyvtár” aktualizálása ✓ Használtelem gyűjtőverseny indulása ✓ Otthon az erdőben project 	Orosz Kinga Pailinger István Pailinger István
Február	<ul style="list-style-type: none"> ✓ DÖK Farsang ✓ Otthon az erdőben project 	Hochmanné Sitnikiewicz Szilvia Pailinger István
Március	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Energiatakarékossági világnap: Energiakaland program értékelése ✓ A Víz világnapja: Rajzpályázat ✓ Otthon az erdőben project 	Földváriné Pergel Andrea Berta Zoltán Pailinger István
Április	<ul style="list-style-type: none"> ✓ A Föld Napja: Dísnövények telepítése az udvaron ✓ Fűszerspirál betelepítése ✓ Otthon az erdőben project 	Berta Zoltán Kecsó Józsefné Pailinger István
Május	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Madarak és Fák napja: „Madarat tolláról” program ✓ Gyermeknap Egészségverseny ✓ Otthon az erdőben project 	Hochmanné Sitnikiewicz Szilvia Novákné Varga Györgyi Pailinger István
Június	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Környezetvédelmi Világnap: Használtelem gyűjtés eredmény hirdetése ✓ „Zöld” taneszköz lista közzététele ✓ Otthon az erdőben project zárása 	Pailinger István Endre Norbertné Pailinger István

DÖK bekapcsolása önálló feladattal az ökoiskolai munkaterv megvalósításába

”A DÖK el tudja végezni az *iskola zöld auditálását*, javasolhat változásokat, számon kérheti ezek megvalósítását stb.

Mindeközben a diákok beletanulnak a civil szervezetek működésébe, és felismerhetik ezek jelentőségét a helyi közösségekben és a társadalomban.

A tevékenységek során rengeteg elméleti és gyakorlati *ismeretet* *szereznek*, *jártasságra tesznek szert* szervezésben, kommunikációban, rendszerszemléletű gondolkodásban, konfliktuskezelésben.

A DÖK zöldítő szerepét – vagy a környezeti nevelési tagozat megalakítását – illetően mindvégig *alapelv az önkéntesség*. A tagság nem feltétlenül jár kötelezettségekkel, a programok nyitottak, az információ mindenkié.”²

A Zöld DÖK megalakulását megelőző tanévekben Zöld Iskolaként működünk. Számos környezeti nevelést szolgáló programot szerveztünk, mozgósítva ezzel jelentős számú tanuló és pedagógust egyaránt.

2014-ben a Diákönkormányzat alakuló ülésén merült fel a Diák-önkormányzatunkon belüli zöld csoport létrehozásának gondolata. Minden osztály megválasztotta a delegáltját, aki képviseli az osztályközösséget.

ökofeelőse:

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás: „EnergiaKaland”

Az energiakaland egy új, nagyszabású program, amelynek célja, hogy segítsen a pedagógusoknak az energiatudatosság kialakításában, vagyis az energiával kapcsolatos tudás bővítésében. Az energiakaland tananyagai és feladatai a NAT követelményeinek megfelelően, az egységes természettudományos tanítás alapelveivel összhangban készültek és készülnek.

Tartalmazza:

- ✓ a különböző energiaforrásokat
- ✓ felhasználásuk előnyeit és hátrányait
- ✓ a jövő energiatermelésének lehetőségeit
- ✓ az energiával kapcsolatos döntések helyi, országos és globális hatásait
- ✓ az energia útját az energiaforrásoktól a felhasználási helyéig
- ✓ a legfontosabb energiabiztonsági szabályokat
- ✓ az energiatakarékosság globális elveit és a háztartásban alkalmazható energiagazdálkodási fortélyokat.

A tartalmakat 5 korcsoport számára készítették el, a következőképpen szeretném megvalósítani:

EnergiaKuckó (5-7 éveseknek)

- kapcsolattartás az óvodával, felsősök bevonásával egy játékos interaktív óra keretében, elsősorban nagycsoportosoknak

EnergiaOtthon (6-8 éveseknek)

- első osztályosokkal, szintén a felsősök segítségével délutáni foglalkozás keretein belül

EnergiaVáros (7-11 éveseknek)

- 2-5. osztályosoknak délutáni foglalkozás keretein belül

EnergiaOrszág (11-14 éveseknek)

- 5.7.8. osztályosokkal délutáni foglalkozás keretein belül
- 6. osztályosokkal osztályfőnöki óra keretein belül

EnergiaVilág (14-16 éveseknek)

- érdeklődő felsősöknek délutáni foglalkozás keretein belül

Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás II. BEAGLE

² Darvas Kata: A diákönkormányzat szerepe az iskola zöldítésében című írása

A BEAGLE egy online európai tudományos, biodiverzitás projekt, melyet 7 évnél idősebb diákok számára hirdettek meg. A projekt útmutatása alapján választottunk egy fát és a természetvédelmi szakkörösök nyomon követik az év során bekövetkező állapotváltozásait! Jelzik a fontos változások időpontjait és összehasonlítják eredményeiket más európai iskolák adataival!

A projekt által ajánlott monitoring munkán alapuló foglalkozások témái a következők:

- ✓ Kik élnek a fákon?
- ✓ „Kincskereső-gyűjtögető”
- ✓ A fák és a klímaváltozás
- ✓ Mi mindenre használhatjuk fel a fát?
- ✓ A fák és a szén-dioxid
- ✓ A Fa, mint az élet szigete
- ✓ Tantermen kívüli megfigyelés

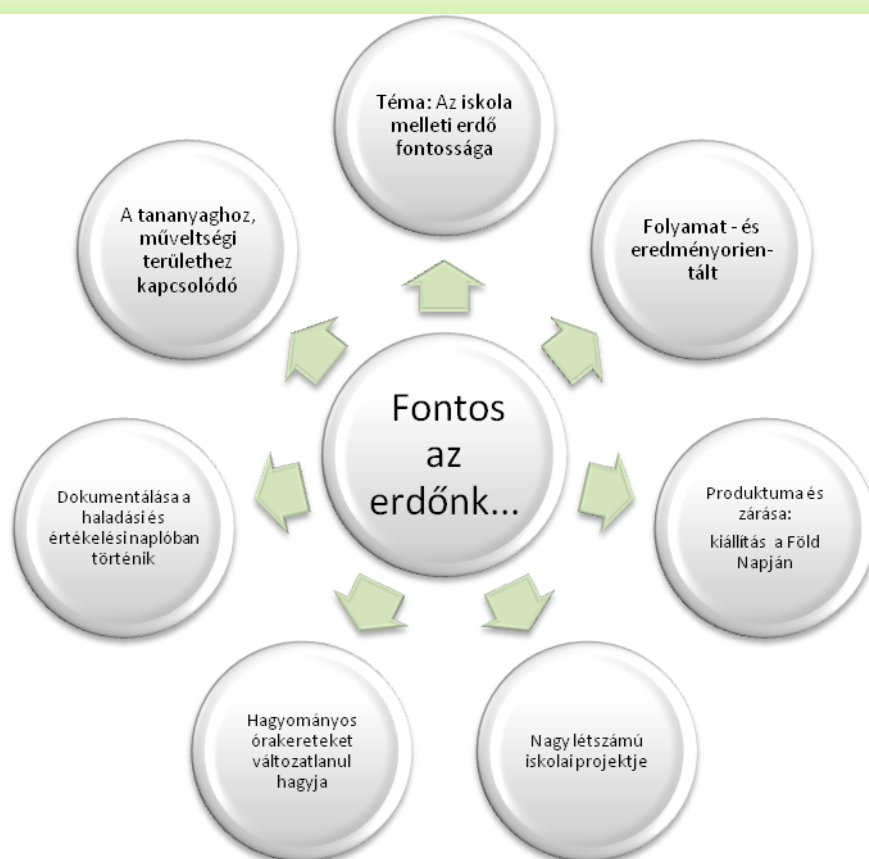
A foglalkozásokat iskolánk természetvédelmi szakköri tevékenységébe integráltuk. *A Fa, mint az élet szigete* téma ugyanakkor a Fontos az erdőnk projekt része is.

*öko*felelőse:

**Fenntarthatóságra neveléssel foglalkozó oktatási programokhoz való kapcsolódás:
III. OTTHON AZ ERDŐBEN**

A projekt céljai és indokoltságának magyarázatai

<p>A megismerés fő forrásává az önálló és csoportos tapasztalást teszi, az eddig szokásos és domináns frontális osztálymunkával szemben.</p> <p>A tantermet - amennyire tudjuk - "lecsereljük" az erdőre.</p>	<p>A passzív befogadó és feldolgozó magatartás helyett, a saját meglévő képességek felszínre hozása, és újak kiépítése.</p> <p>A televízió, internet adta "passzívan közölt" túlsúlyba került információk felváltása a JÉ ELMÉNYRE".</p>	<p>A tanulók egy-egy problémának a lehető legtöbb összefüggését felfedjék mivel kevésbé ismerik az erdő sokszínűségét, komplexitását és a klímaváltozás erdőnkre gyakorolt hatását.</p> <p>A környezettudatos szemlélet megformálása is hangsúlyt kap.</p>	<p>Új típusú munkafolyamat megvalósítása: a gondolkodási folyamat, a gyakorlati tevékenységek megvalósítása során szerzett tapasztalatok, élmények szellemi és érzelmi hatása.</p> <p>A természetes és egészséges erdő adta harmónia "megélése" eddig nem volt jellemző a "hangos-gyors" életvitelünkben.</p>
---	--	--	---

Feladatok, tevékenységek	Helyszín	Felelős (a projektcsapat tagjai)	Eszköz	Anyag	Sikerkritérium, indikátor
--------------------------	----------	----------------------------------	--------	-------	---------------------------

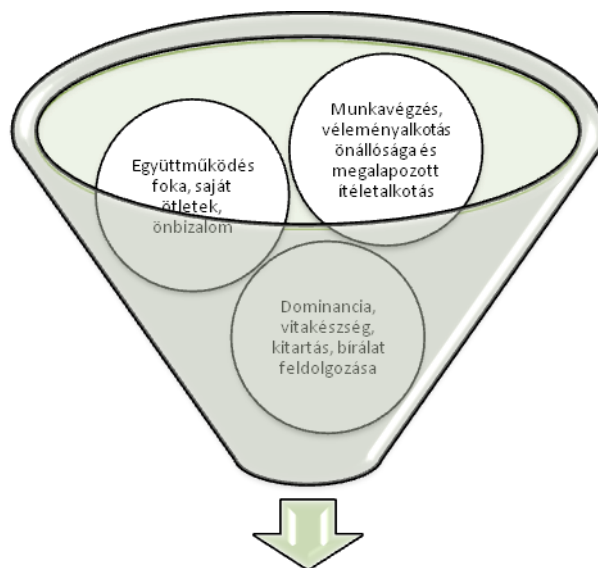
Project nyitása	Változó	Project vezetője			A project és a benne vállalt feladatok ismertetése
Fából készültem	Dömsöd Faeszterga műhely	Természetvédelmi szakkör	fényképek nyomtatása		1 fából készült termék csoportban készítése Fényképek az eseményről
Interjú az Erdésszel	Tanterem	Természetvédelmi szakkör és vezetője			1 riport elkészítése
„Beagle project”	Apaji kiserdő	Természetvédelmi szakkör és vezetője	-	-	1 fa regisztrálása és nyomon követése
„Gesztenye süni”	Apaji kiserdő Tanterem	Felső napközis csoport és vezetője	olló	hurkapálca, gyufa	1-1 db gesztenye figura elkészítése, mely a project kabalája lesz
„Hecsegli” készítése csipkebogyóból	Erdő Tanterem	Felső napközis csoport és vezetője	edény fakanál rezsó	cukor	A lekvár elkészítése és kóstoló a project záráson
Számháború	Erdő	Felső napközis csoport és vezetője	olló	kalapgu mi, papír, filctoll, fénykép nyomtatás	2 csapat alakítása és fényképek készítése
Csiga-Biga csigaházgyűjtés és festése	iskola melletti kis erdő	5. osztály és of.	papír, írószer tempera , ecsetek		1 db egyénileg elkészített projekt termék
„Róka vadászat” és térképkészítés	iskola melletti kis erdő	5. osztály és of.	írólapok filctoll olló ragasztó iránytű, állatokat és növényeket ábrázoló nyomda készlet		1db idegen fajokat jelző térkép készítése csoportban.
Óvd az erdőt! kreatív műhely munka		5. osztály és	papír, írószer filc tempera , ragasztó ecsetek		1 db csoportban

társasjáték készítés	Tanterem	of.	olló dobókocka „falexikon”		elkészített társasjáték elkészítése
„Természetesség mérés”	iskola melletti erdő	2. osztály és of.	2 db terepi adatlap		A természetesség mérése az MKNE adatlapja alapján
Madárvendégek az etetőnél	iskola melletti erdő	2. osztály és of.		fűrészárú , szög	2 db madáretető elkészítése és folyamatos feltöltése
Ébred az erdő – időjárás megfigyelése	iskola melletti erdő	2.osztály és of.		fűzet a napló készítésh ez	1 db közösen elkészített „havi jegyzőkönyv”
Szín-hang-illat térkép	Apaj	alsós napközis csoport és vezetője		csomagol ópapír ragasztó	3db közös térkép készítése
Erdei gyógyítás	Apaj	alsós napközis csoport és vezetője	kosár	méz	csipkebogyó tea készítése
„Kalapos lakók” kutatása	Apaj	alsós napközis csoport és vezetője	IKT „Hungi-fungi” Határozó könyv	fénykép nyomtató s	5 fénykép gombafajokról
Interjú az „apaji „erdő kialakulásáról	idős családok	6.oszt. és of.		karton	1 db képes szöveges tabló készítése csoportban
Írók, költők vallomása az erdőről	tanterem	6. oszt. és of.	internet		A legnépszerűbb mű előadása a project zárásakor
Kreatív póló készítése, a Madarak-fák napjára	tanterem	6. oszt. és of.	ecset	textilfesté k	3 db póló
Erdei állatokat varázsolunk...	csoportszoba	kis csop.	sablonok	színes- ceruza	Közös kép a sablonnal rajtolt és kivágott állatokkal
Gipsz - sünik festése	csoportszoba	kis csop.	gipszöntő formák	tempera, ecset	Páronként egy kifestett gipsz figura
Levélnyomdázás	kiserdő, csoportszoba	kis csop.	gyűjtött levelek	tempera, ecset	3 db közös alkotás
Só-liszt erdőlakók	csoportszoba	nagy csop.		só-liszt gyurma, tempera, ecset	páronként egy alkotás
Ki erdőlakó?	csoportszoba	nagy csop.	nyomda- készlet	színes- ceruza	két plakáton felragasztva és csoportosítva az élőlények
Megelevenedő kerekérdő	csoportszoba, kiserdő	nagy csop.	jelmez		fényképek az „eljátszott”

					történe-tről
Mesél az erdő...	tanterem	1.osztály és of.	ragasztó olló, kés	erdei termések	tanulónként 1-1 „erdei manó”elkészítése mesehallgatás közben
Állati nyomok a hóban	apaji erdő	1.osztály és of.	fényképező-gép fényképek nyomtatása Szakkönyv		5db állati nyom fényképe
Öröm-bánat térkép	apaji erdő	1.osztály és of.	ragasztó olló	papír	1 db térkép készítése
„A fa, mint az élet szigete”	apaji kiserdő	3.oszt. és of.	3 db megfigyelési feladatlap távcső,esernyő,nagyító, lepkeháló,fiolák,kefe, fényképező-gép,mintagyűjtő dobozok		Közös munkával a MKNE feladatlapjának kitöltése
A fák „ujjlenyomata” a kéreglenyomat	apaji kiserdő	3.oszt. és of.	zsírkréta, írólap Határozó könyv		páronként 1 db kéreglenyomat készítése
Ki járt itt? – állati nyomok rögzítése	apaji kiserdő	3.oszt. és of.		modell gipsz	1-1 páronként elkészített gipszlenyomat
„Erdő-kisokos” – vetélkedő németül	apaji kiserdő	8. osztály és of.	projektor laptop pendrive		kisfilm készítése a vetélkedőről
„Vállalkozók” kontra „Zöldek” – vita (érvek és ellenérvek)	osztályterem	8. osztály és of.	filctollak, kartonlap	tervek, tervrajzok	kompromisszumon alapuló „szerződés” nyilvánosság elé tárása a média eszközeivel
„Madarat hangjáról” – fajfelismerés a Madarak és fák napján	apaji kiserdő	8. osztály és of.	IKT Határozó könyv		1 db hanggyűjtemény elkészítése a kiserdő madarairól
„Rejtőzködés és mimikri” – számháború az Állatok világnapján	apaji kiserdő	4. osztály és of.	olló, színes filctollak	műszaki rajzlap, gumi	fotók az eseményről
„Szófajfa” – problémafelvetés: Ha a szófajok fán élnének, ...	osztályterem	4. osztály és of.	olló, ecset, filctollak, tempera, ragasztó	csomagoló papír, falevél alakú papírdarabok	1 db közösen elkészített fali tabló a vizuális memória fejlesztéséhez
			színes filctollak/színe	műszaki rajzlap,	

„Gyere Te is kirándulni az erdőbe!” – képeslap készítése a Föld Napján	osztályterem	4. osztály és of.	s ceruzák, ragasztó, 3 db olló	színes képek az erdő lakóiról	1-1 db képeslap elkészítése egyénileg
Legérdekesebb pillanat	apaji kiserdő	7. osztály és of.	fényképező-gép	fényképnyomtatás	tanulónként 1 db fénykép
Nevelj saját magoncot!	apaji kiserdő	7. osztály és of.	virágcserep		tanulónként 1 db magonc, mely a project zárásán kiültetésre kerül az erdőben
Az erdő ízei - bodzaszörp készítés	apaji kiserdő	7. osztály és of.	konyhai edények	méz	Közösen készített bodzaszörp, mely a project záráson megkóstolható
Project zárása	iskolaépület és az apaji kiserdő	project vezető	emléklapok nyomtatása	kartonok	A projectet lezáró kiállítás a projecttermékekből, kóstoló, emléklapok átadása és értékelés

A projekt tervezett értékelési szempontjai és módja

Egyéni, szummatív és érdemjegyes értékelés

Tanulói értékelés

Cél: minden tanuló maga lássa, hogy megkonstruált tudása mennyire használható, adaptív.

Formái:

1. Önértékelés
2. Társ/csoportértékelés
3. Projektfolyamat értékelése

Tanári értékelés

Formái:

1. Projektfolyamat értékelése
2. Projekttermék értékelése
3. Prezentáció/előadás értékelése

ökofeelőse:

Intézmény működésének –fűtés, víz, elektromos energia-rendszeres tanulmányozása a pedagógiai munka során

Az iskola energia és vízfogyasztásának ellenőrzése, heti leolvasással történik, a következő táblázat szerint. A rögzített adatokat ezután könnyen fel tudjuk használni pedagógiai munkánk során. Lehetőség nyílik az összehasonlításra. Segítségre lehet ebben az „energia kommandó”, akik felügyelik a villanyok lekapcsolt állapotát, a feleslegesen nyitva hagyott csapokat.

	szeptember	október	november	december	január	február	március	április	május	június
I. hét										
II. hét										
III. hét										
IV. hét										
összesen										

ökofeelőse:

Energia-járőr szolgálat szervezése és rendszeres feljegyzések készítése

Ökoiskolaként rendszeresen, céltudatosan és tervszerűen foglalkoznunk kell a környezeti és egészségneveléssel, továbbá a környezettudatosság, a fenntartható fogyasztás és fejlődés pedagógiájának gyakorlati megvalósításával.

Fontos, hogy megismerjék a gyerekek a jelenlegi és a korszerű energiaforrásokat is. Tudják, hogy honnan kapjuk az energiát és hogyan kell vele takarékoskodni.

Ezzel kapcsolatban feladatunk az intézményünkben „energia-járőr” szolgálat kialakítása, amelynek lényege, napi rendszerességgel tevékeny részese legyünk az energia felhasználás csökkentésének. Ennek kivitelezése a gyerekek bevonásával történik. Minden nap, tanítás előtt, szünetekben és tanítás után rendszeresen ellenőrizzük a szünetekben szellőztetés után, az ablakok becsukását, napközben - ha nem szükséges - a világítás lekapcsolását. Erről rendszeresen feljegyzéseket vezetünk és értékeljük az osztályok odafigyelését az energia felhasználás tudatos csökkentésére.

Az egészségneveléssel kapcsolatban az elsősegélynyújtó szakkör tanulói az osztályok tisztaságát és a higiénés szokások eszköz szükségletét ellenőrzik és értékelik.

Ennek igazi eredménye az lesz, ha a mérőórak leolvasásánál csökkenést mutat a fogyasztás. Havi értékelése, összevetése folyamatos lesz.

ökofeelőse:

Fenntarthatósággal kapcsolatos jelenbeli helyi és globális események, jövő generációk iránti felelősség, a felelős családtervezésre nevelés beépítése a pedagógiai munkában

A fenntartható fejlődés célja az emberi társadalom fenntartása. Addig a mértékig használhatjuk természetes környezetünk erőforrásait, amíg nem sértjük annak megújulási lehetőségét, azaz eltartó-képességét. A fenntartható fejlődés „egymással összefüggő és egymást erősítő pillérei” az alábbiak: gazdasági fejlődés, társadalmi fejlődés és környezetvédelem.

Célok:

- ✓ A környezet- és egészségtudatos magatartás, a környezetért, s önmagunkért érzett felelősség kialakítása, megerősítése.
- ✓ A környezetkímélő magatartás egyéni és közösségi szinten is legyen a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelv, mely aktív tevékenységben, cselekedetekben is megjelenik.
- ✓ A környezet egységének megértése, elfogadása.
- ✓ Az intézmény arculata, megjelenése képviselje a fenntarthatóság értékeit, működése (gazdálkodása) a fenntarthatóságot és az ökológiai tudatosságot.

Olyan tanulószervezési módokat alkalmazunk, amelyek felerősítik a társas részvétel jelentőségét, ahol felértékelődik a felelős együttműködés. Fejlesztjük gyermekeinkben azokat a képességeket, készségeket, amelyek a környezettel való harmonikus, konstruktív kapcsolathoz szükségesek. A DÖK bevonásával vitattuk meg és fogadtuk el a környezeti nevelésünk irányát. Minden osztálynak van környezetvédelmi feladatokat irányító képviselője is a DÖK-ben.

Projektek: ld. 2. pont Iskolánk „öko – kulcsesemény” tervében

ökoifelelőse:

Az intézmény segíti a családokat a környezetkímélő iskolai taneszközök kiválasztásában

Tanév végén kerül sor a szülők tájékoztatására szórólap készítésével a lehetőségekről, alapelvekről, egyszerűen, olcsón kiváltható környezetbarát, logikus megoldásokról, pl.:

- műanyag vonalzó *helyett* favonalzó (fémbetétes);
- figurás műanyag hegyező *helyett* cserélhető pengéjű fémhegyező (de az is megoldás lehet, ha egy közös hegyezőt helyezünk a tanári asztalra);
- olcsó műanyagkörző *helyett* jó minőségű fémkörző;
- műanyag dobozos vízfestékkészlet *helyett* fémdobozos, pótolható festékekkel;
- műanyag irattartók *helyett* keménypapírból készültek;
- műanyag zsineg *helyett* spárga;
- műanyag bevonatos rajzszeg, gémkapocs *helyett* „sima” fémből való;
- fényes, színes fedelű (fóliázott) drága füzetek *helyett* egyszerű kivitelű füzetek (lehetőleg környezetbarát papírból);

ökoifelelőse:

Konyhakert működtetése

- ✓ Az iskolában kialakított fűszerkert a környezettudatos nevelés alapköve lehet.
- ✓ Hasznos elméleti és gyakorlati ismeretekkel gazdagodhatnak a növénytermesztés terén.
- ✓ Megismerkednek a fűszernövényekkel, termesztésükkel, képet kapnak arról, „mi kerül az asztalra”.

- ✓ Kertészkedés során megtanulják a saját és mások munkájának értékelését.
- ✓ A közös, hasznos elfoglaltság erősíti a csapatszellemet, társas kapcsolatokat.
- ✓ A lelki fejlődés mellett a fizikai állóképességet, kondíciót is javítja a szabad levegőn végzett testmozgás.
- ✓ A konyhakertként létesített fűszerkertben termelt növényekkel ízletes, könnyen elkészíthető ételeket alkothatnak a gyerekek.
- ✓ A kert kialakítása könnyű, karbantartást igényel, technika órák keretében ezeket a munkálatokat el tudjuk végezni a tanulókkal, segítséget tudunk nyújtani nekik.
- ✓ A gyermekek saját maguk által kialakított területen figyelhetik meg a növények fejlődését, kisebb-nagyobb rovarok életét.
- ✓ A tanulók könnyebben megtanulhatják, sajátjukká tehetik az „ökonevelés” alapgondolatait, kialakíthatják saját - a környezet védelmére irányuló - viselkedésmintájukat.

A fűszerspirál telepítésének lépései

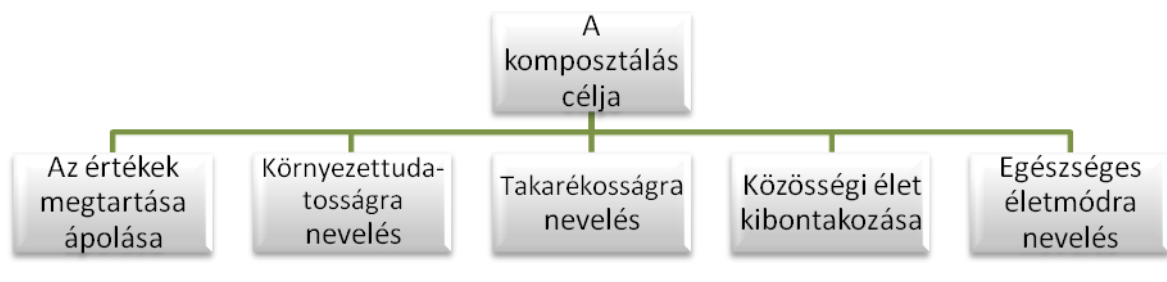
1. A spirál 3 m átmérőjű és 1 m magas.
2. Napos, szélvédett helyen hozzuk létre.
3. Építési törmelékot helyezünk le és a növények számára kb. 60 cm-es sávokat hagyva köveket teszünk rá.
4. A nap járásának megfelelően jobbra irányuló spirál tetejére homokot rétegezzük.
5. Lefelé haladva fokozatosan emeljük a virágföld és a komposzt arányát.

A fűszerspirál 15 növénye fentről lefelé: rozmaring, zsálya, levendula, kakukkfű, oregánó, rukola, izsóp, tárkony, turbolya, petrezselyem, metélőhagyma, sóska, citromfű, menta és vízitorma.

*öko*felelőse:

Komposztálás

Komposztálás: olyan biológiai folyamat, amely hulladékok, melléktermékek szerves anyagait stabil, a továbbiakban könnyen már nem bomló, humuszszerű terméké alakítja át. A mezőgazdaságban, különösen a kertészetekben régóta ismert és alkalmazott módszer.

*öko*felelőse:

Mikroklímának megfelelő dísnövények telepítése az iskolában

Általános cél:

Az iskola céljából tűzte ki, hogy az idelátogatókkal megismertesse a Kiskunsági Nemzeti Park lenyűgöző élővilágát, a puszta varázslatos hangulatát. Szeretnénk megmutatni azokat az apró csodákat, amelyek a mindennapi rohanás mellett elkerülik figyelmünket. Úgy érezzük, hogy muszáj ezeket széles körben megismernünk.

Érvek a „raklap-kert” mellett

- ✓ A mai ökológiai válsághelyzet okozza megzavart kapcsolatunkat a természettel. A „raklap-kert”, mint modell vehet részt a természet - és a technika konfliktusának tisztázásában.
- ✓ A természettel való helyes bánásmódot, a gondozói magatartást folyamatosan gyakorolni kell. A víz, a talaj, növények gondozása.
- ✓ A „raklap-kertben” a tudást a természet szemlélése és az ott végzett munka közvetíti.
- ✓ A természet, a növények értékeinek felismerése a közvetlen kapcsolat során alakul ki.
- ✓ A biológia oktatásának tapasztalati tere a „raklap-kertben” bővíthető.
- ✓ Az iskolai „raklap-kert” lehet a biológiai sokféleség helyszíne,- még ha csak mesterségesen is.

Megvalósítás:

1. A helyszín kijelölése: Az iskola főbejárata előtti rész
2. Talajművelés az ágyás elhelyezése: Raklap felhasználásával
3. Vetés majd kiültetés gondozás.
4. Az ilyen kertben vegyszereket, műtrágyákat nem használunk! A szelíd növényvédelem és a biológiai védelem jellemzi a „raklap-kertet”.

A raklap – és fűszerkert melletti további tevékenységek

- az iskola zöldfelületeinek megóvása, gyarapítása, gondozása
- növénykiültetések – fák, cserjék, gyepfelületek minősége, harmóniája a tájjal, az épített környezettel
- endemikus növényfajok felhasználása

ökofeelőse:

Az intézmény fenntarthatósággal kapcsolatos információs bázisának kezelése (könyvek, CD-k, újságok)

- ✓ A tanórához kapcsolódó és tanórán kívüli iskolai környezeti nevelés eszközrendszerének és módszertanának kialakítása.
- ✓ Olyan bázis kialakítása, amely segíti a diákok és a pedagógusok munkáját, bővíti az adott témakörökben ismereteiket, segédanyagot nyújt a tanórákhoz és érdeklődési körükhöz.
- ✓ A tanulók érdeklődésük szerint foglalkozzanak szűkebb és tágabb környezetük értékeivel, bővüljenek ismereteik, formálódjon környezeti attitűdjük.
- ✓ Önálló és csoportos anyaggyűjtés fejlesztése.
- ✓ Az összegyűjtött ismeretek összegzése, feldolgozása, alkalmazása.

Eszközök témakörök szerint:

- Szólások és közmondások
- Népi hagyományokat, népi megfigyeléseket tartalmazó könyvek
- Védett növényekről, állatokról szóló könyvsorozat
- Energiatakarékossági osztályok megismertetése műszaki cikkek leírásaiban
- Megújuló energiaforrásokról, otthoni megvalósításukról szóló cikkek
- Építészet energiatakarékossági szempontok alapján régen és napjainkban
- Víz- és energiatakarékosságról szóló cikkek (otthonunkban könnyen alkalmazhatók)
- EU-s állattartás szabályai (rendeletek, szabályozások)
- A Föld vizeinek állapota napjainkban (aktuális problémák, megoldások)
- Illegális személtlerakások elleni tevékenységek (társadalmi problémák, környezettudatossá nevelés)
- MOZABOOK – szemléltetőanyagok vízimalom, szélmalom, stb. működési elvéről, felépítéséről

Az eszközök felhasználhatóak a tanórákhoz, kutatómunkákhoz, házi feladatok, szorgalmi feladatok megoldásához.

Kapcsolhatóak nemzetközi világnapok programjaihoz:

<i>Föld</i>	<i>Víz</i>	<i>Vizes élőhelyek</i>	<i>Fogyasztóvédelmi</i>	<i>Méhek</i>
<i>Madarak és Fák</i>	<i>Óceánok</i>	<i>Környezetvédelmi</i>	<i>Európai Nemzeti Parkok</i>	<i>Ózon</i>
<i>Takarítási</i>	<i>Hulladékgyűjtő</i>	<i>Turizmus</i>	<i>Habitat</i>	<i>Állatok</i>
<i>Természeti Katasztrófák</i>	<i>Gyalogló</i>	<i>Önkéntesség</i>	<i>Takarékossági</i>	<i>Autómentes</i>

A kialakított információs bázis jó alapként szolgálhat vetélkedők összeállításához, önképzéshez.

ökofelelőse:

Személyes terek kialakítása a diákok számára

Az osztályfőnökkel való egyeztetés után szülői értekezleteken rövid tájékoztatást adunk a személyes terek jelentőségéről, bevezetéséről.

- ✓ A szülőkkel együttműködve alakítanánk ki minden osztály számára azt az 1,5x1,5m-es „élősarkot” a termekben, ahol egy asztal, egy szekrény vagy polc van elhelyezve ahol a gyerekek által választott /esetleg otthonról hozott/ állattartó edényeket (akvárium, terrárium, inszektárium), növényeket helyezzük el. A cél, hogy mindenkinek legyen egy „kedvence”.
- ✓ Osztályonként egy kifüggeszhető tablót készítünk, gyerekkori fényképekkel, családi fotókkal az adott osztály tanulóiról.

- ✓ Az iskola udvara nyolc régióra osztva ad rendszeres gondozási - és az intézményi környezet változtatására lehetőséget egy-egy osztályközösség számára.

ökofeelőse:

Szociális intézménnyel való együttműködés

A Kunszentmiklósi Idősek Otthonával felvettük a kapcsolatot, hogy a gyermekek segítséget nyújtsanak az ott élő közel nyolcvan időseknek a konyha- és virágoskertjük gondozásában.

A program célja:

- ✓ tiszteletet és segítségnyújtást
- ✓ toleranciát és az idősek segítése
- ✓ rendszeresség kialakítása, kertészeti ismeretek bővítése

ökofeelőse:

Intézményi részvétel a település helyi környezetvédelmi programjának kialakításában és végrehajtási terv

A település fenntartásának legfontosabb eleme, hogy a jövő generációja ne csak épített, hanem az élő környezettel is harmóniában tudjon élni és azt képes legyen megóvni a későbbi generációk számára is. Ebben fontos szerepet kap az iskolai környezeti nevelés, melynek jellemzői:

Gazdálkodás:

A településen főként mezőgazdasági tevékenység és ezt kiszolgáló minimális ipari tevékenység folyik. A mezőgazdaság a szántóföldi növények termesztésével és állattartással foglalkozik.

A települést körülvevő Kiskunsági Nemzeti Park és jelentős terjedelmű NATURA 2000 védettségű terület a kevés csapadék jelentősen befolyásolja a szántóföldi termelést.

Zöldségtermesztés csak a háztáji kiskertekben történik.

Állattenyésztést az őshonos szürkemarha és a juh tartása jellemzi. Kisgazdaságokban a baromfitartás nem számottevő.

Biogazdálkodás kialakítása és piacok teremtése lehetőség lenne a kitörésre.

Iskola szerepe:

- a helyi adottságok figyelembevétele a tanulók pályaválasztásánál
- biogazdálkodási alapismeretek közvetítése a tanulók és a szülők körében
- környezettudatos gazdálkodás a kiskertekben
-

Az épített és a természeti környezet:

A meglévő értékek megőrzése.

Iskola szerepe:

- a nemzeti park növény és állatvilágának megismerése ezek óvása
- a településen már kialakított és ezután kialakítandó zöld területek védelme gondozása

Levegő tisztasága:

A jó levegő és allergén anyagok csökkentése.

Iskola szerepe:

- parlagfű elleni védekezésben való részvétel

Felszín alatti és felszíni vizek védelmében az iskola szerepe:

- az egészséges ivóvízzel való gazdálkodás
- a víz szennyezésének veszélyeire történő figyelemfelhívás
- ésszerű vízhasználat és vízgazdálkodás ismereteinek terjesztése
- a településen kialakított tó védelme

Hulladékgazdálkodás:

A településen a szelektív hulladékgyűjtés működik.

Iskola szerepe:

- a szelektív gyűjtés tudatosságának kialakítása már kisiskolás korban
- környezettudatos magatartás kialakítása
- az illegális hulladéklerakás veszélyeinek ismertetése
- hulladékgyűjtés
- évente szelektív gyűjtések szervezése elektronikus hulladék
-

Környezet tisztaságában az iskola szerepe:

- közvetlen környezetünk tisztántartása / iskolaudvar, sportpálya, /
- igényesség kialakítása
- környezettudatos magatartás kialakítása

Energiagazdálkodásban az iskola szerepe:

- a megújuló energiák megismertetése
- energiatakarékos magatartás kialakítása

3

öko-felelőse:

Szelektív hulladékgyűjtés

Mottó: A legjobb hulladék a „nem keletkező” hulladék...

A szelektív gyűjtés egyidős az emberiséggel annak növekvő energia igényével és pazarlásával.

A szelektív hulladékgyűjtés: a hulladékok anyagfajta szerinti elkülönített gyűjtését jelenti

A szelektív hulladékgyűjtés célja:

- Környezetünk védelme, az emberi tevékenységből eredő környezetterhelés és szennyezés-kibocsátás csökkentése.
- Az emberi tevékenység által megtermelt a jövőben már nem hasznosítható, a hulladéklerakókba kerülő hulladékmennyiség csökkentése.

³ Apaj Község Környezeti Fenntarthatósági Terv alapján

- Másodlagos nyersanyagok/ papír, üveg / kinyerése hasznosítása, ezáltal a primer erőforrások/fa természeti erőforrások/ kímélése.

A szelektív hulladékgyűjtés célja az iskolában:

A tanulók felismerjék, megtanulják a szelektív gyűjtés fontosságát, kialakuljon bennük a környezettudatos magatartás.

A szelektív gyűjtés színtere iskolánkban:

- gyűjtő edények beszerzése, matricázása /ételmaradék. papír, PET palack és italos fémdoboz, használt elem/
- az edények elhelyezése tantermekben és a folyosókon
- tanulók tájékoztatása
- a gyűjtőedények rendszeres ürítésének megszervezése, felelősök kijelölése
- a gyűjtött hulladékok elszállítása a hulladékszigetre
- havi értékelés osztályok közötti verseny
- évente egyszer papír - PET palack és elektronikus hulladékgyűjtő „akciónap”

ökofelelőse:

Az ökoprogramot összeállította: Pailinger István

2. melléklet

Óratervi órák a Dömsödi Széchenyi István Általános Iskolában a 2014/15. tanévre vonatkozóan

Óraterv az 1–4. évfolyamon, a 2014/15. tanévre

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	8	7
Idegen nyelvek				3
Matematika	5	5	4	4
Erkölcstan	1	1		
Környezetismeret	1	1	1,5	2
Ének-zene	2	2	1,5	1,5
Vizuális kultúra	2	2	1,5	1,5
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	3+1
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	22,5	24
Heti tanítási időkeret	52	52	52	55
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	27	27	29,5	31
SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs foglalkozásai				
értelmi fogyatékos	3	3	3	3
gyengénlátó	7	7	7	7
vak, nagyothalló, mozgás-és beszéd fogyatékos	8	8	8	8
süket és autista	10	10	10	11
egyéb	3	3	3	3
Magántanulóokra				
Heti 10 óra / fő				

4. táblázat

Óraterv az 5–8. évfolyamon, a 2014/15. tanévre

Óraterv a kerettantervekhez az 5–8. évfolyamon				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4,5	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2,5
Erkölcstan	1	1		
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan		0,5	1,5	2
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			2	1,5
Ének-zene	1,5	1,5	1	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1,5	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	0,5	0,5
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	4
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30	29
Heti tanítási időkeret	51	51	56	56
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	23	23	26	27
SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs foglalkozásai				
értelmi fogyatékos	3	3	4	4
gyengénlátó	8	8	8	8
vak, nagyothalló, mozgás-és beszéd fogyatékos	9	9	10	10
siket és autista	11	11	12	12
egyéb	3	3	4	4
Magántanulóokra				
Heti 10 óra / fő				

5. táblázat

Óraterv az enyhén értelmi fogyatékos tanulók 1–4. évfolyamán, a 2014/15. tanévre

Tantárgyak	1. évfolyam	2. évfolyam	3. évfolyam	4. évfolyam
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7	8
Matematika	5	5	4	5
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	2	2	2	2
Ének-zene	2	1	2	2
Vizuális kultúra	1	2	2	2
Informatika	-	-	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27
Habilitáció-rehabilitáció	3	3	3	3
Heti tanítási időkeret	52	52	52	55
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	23	24	26	27

4./a táblázat

Az összevonás miatt, a jelzett óraszámokat vettem figyelembe!

**Óratervi órák a Dömsödi Széchenyi István Általános Iskola Arany János
Általános Iskolájában a 2014/15. tanévre vonatkozóan**

Óraterv az 1–4. évfolyamon, a 2014/15. tanévre

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8	8	7,5	7
Idegen nyelvek			2	3
Matematika	5	5	4,5	4
Erkölcstan	1	1		
Környezetismeret	1	1	1,5	2
Ének-zene	2	2	1,5	1,5
Vizuális kultúra	2	2	1,5	1,5
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	4
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	24,5	24
Heti tanítási időkeret	52	52	52	55
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	27	27	27,5	31
SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs foglalkozásai				
értelmi fogyatékos	3	3	3	3
gyengénlátó	7	7	7	7
vak, nagyothalló, mozgás-és beszéd fogyatékos	8	8	8	8
süket és autista	10	10	10	11
egyéb	3	3	3	3
Magántanulóokra				
Heti 10 óra / fő				

6. táblázat

Óratervezés az 5–8. évfolyamon, a 2014/15. tanévre

Óratervezés a kerettantervekhez az 5–8. évfolyamon				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4,5	4	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	4	4	4,5
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Erkölcstan/etika	1	1		1
Természetismeret	2	2		
Biológia-egészségtan		0,5	1,5	2
Fizika			2	1,5
Kémia			1,5	1,5
Földrajz			2	1,5
Ének-zene	1,5	1,5	1,5	1
Vizuális kultúra	1,5	1,5	1,5	1
Hon- és népismeret	1			
Informatika	1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	0,5	0,5
Testnevelés és sport	4+1	4+1	4+1	3
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	30,5	28,5
Heti tanítási időkeret	51	51	56	56
Egyéb pedagógiai tevékenységre fordítható óra	23	23	25,5	27,5
SNI tanulók habilitációs, rehabilitációs foglalkozásai				
értelmi fogyatékos	3	3	4	4
gyengénlátó	8	8	8	8
vak, nagyothalló, mozgás-és beszéd fogyatékos	9	9	10	10
süket és autista	11	11	12	12
egyéb	3	3	4	4
Magántanulóokra				
Heti 10 óra / fő				